

FORUM STAD VAN GEMEENTE RIJSWIJK VERSLAG
d.d. 3 december 2020

Aanwezig:

voorzitter, de heer R. v.d. Meij

Groen Links: mevr. Alberts en de heer Wit

Beter voor Rijswijk: de heer Braam, de heer Paredes Sanchez

VVD: de heer Sleddering, de heer Oelen

D66: mevr. Woudstra, de heer Dolmans, de heer Veerman

CDA: de heer van Enk, de heer Majjaoui

WIJ. de heer van Bemmelen, de heer Hoek (f.a)

PvdA: de heer Kooy, mevr. Jansen (f.a)

Rijswijks Belang: de heer Weterings, mevr. Niesen (f.a)

Gemeente belangen Rijswijk : de heer V.d. Velde (f.a.)

Wethouders: de heer Keus, de heer Lugthart en de heer v.d. Laar en (wnd)burgemeester de heer Verkerk

Griffie: de heer J. Hoefnagel

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering.

2. Algemeen spreekrecht inwoners

De voorzitter: We beginnen met het algemeen spreekrecht, daar heeft zich één bewoner aangemeld voor het spreekrecht met betrekking tot het raadsvoorstel over het tunneltje in Oud-Rijswijk, de heer Bartels.

De heer Bartels: Dank u wel, voorzitter. Geachte leden van het Forum, op agendapunt 13, staat zoals de voorzitter het zei het raadsvoorstel voetgangerstunnel Haagweg, ik kort het maar even in. Graag wil ik als bewoner van Oud-Rijswijk enkele kanttekeningen maken binnen het voorstel. Daarbij maak ik ook gebruik van gegevens die in de Klankbordgroep tunnel Haagweg zijn gedeeld. Allereerst de technische staat van de tunnel. Uit extern uitgevoerd onderzoek blijkt dat de technische staat van de tunnel gelukkig nog goed is. Zoals wij allemaal kunnen zien is er achterstallig onderhoud, maar de mankementen zijn volgens deskundigen met enkele maatregelen te verhelpen. Dan de kosten, geen onbelangrijk punt. De kosten van duurzame renovatie zijn in het raadsvoorstel geraamd op € 216.000. Voor de volledigheid merk ik op dat je het ook eenvoudiger kunt doen dat renoveren, alleen maar doelmatig en dan kost het € 74.000. De kosten voor afsluiting en hekken

zijn geraamd op € 230.000, dat is dus duurder. In het raadsvoorstel is niet vermeld dat ook bij het afsluiten van de tunnel er onderhoudskosten blijven. De tunnelbuis blijft ondergronds open en wordt alleen bovengronds afgesloten. Volstorten zou een nog veel duurdere investering zijn als je de tunnel afsluit en daarom moet de pomp die het water in de tunnel afvoert in bedrijf blijven. Die pomp moet regelmatig worden geïnspecteerd en gecontroleerd en onderhouden worden. Bovendien zal ook de tunnel zelf, de tunnelbuis die ondergronds blijft liggen, periodiek op mankementen moeten worden geïnspecteerd. Dat alles brengt jarenlang kosten met zich mee. Mijn conclusie is dat de investeringskosten van renovatie goedkoper zijn dan die van afsluiten. Dat is toch een aantrekkelijk issue voor de gemeentekas lijkt mij en om niet te vergeten reguliere onderhoudskosten zijn er in beide gevallen. Eind vorig jaar is er een passantenenquête gehouden en dat leidde globaal gezien, u heeft het kunnen lezen, tot ongeveer evenveel voor- als tegenstanders. Die uitkomst is eigenlijk best verrassend gelet op de huidige staat van onderhoud van de tunnel. U zou toch zeggen dat zou iedereen toch willen, doe het maar weg, dat blijkt niet uit die enquête. Het raadsvoorstel suggereert enkele voordelen van het opheffen van de tunnel. Ik kijk daar wat anders tegenaan. Het effect voor de voetgangers en fietsers is naar mijn mening nagenoeg nihil. Uit de inrichtingsstudies blijkt dat de opstellingsmogelijkheden voor fietsers bij de verkeerslichten niet verbeterd worden, met uitzondering van het licht bij de Oranjelaan mits daar een essentiële HTM-mast kan en mag worden verplaatst. Terzijde even, we hebben eerder een stukje daar opgeknapt en toen mocht de mast van HTM niet worden verplaatst, misschien dat het nu wel mag. Maar dat is het dan ook. In mijn beleving is het enige winstpunt voor de fiets is dat er een paar nietjes bij kunnen worden geplaatst, bij de Aldi bijvoorbeeld, maar dat is het dan ook. En voor de voetgangers blijft bovengronds alles hetzelfde. Wat betreft de inrichting van de vrijkomende ruimte heb ik in de klankbordgroep kennisgenomen van de ideeën over een uitbreiding van terrassen aan de kant van de Herenstraat en we kennen ook het uitstallingsbeleid van de ondernemers. Daar komt dan inderdaad plek voor vrij als we de tunnel afsluiten. Maar is dat nu de gewenste uitstraling van de Herenstraat? Voor de volledigheid merk ik op dat de beoogde vrij liggende fietspaden op de Geestbrugweg zowel kunnen worden ingepast als de tunnel wordt afgesloten, als in het geval als de tunnel wordt gehandhaafd. Daar hoeft de tunnel dus niet voor te worden verwijderd en dat geldt ook voor een verbetering van de entree van de Herenstraat van de fietsers, waarover wij in de klankbordgroep hebben gesproken. Al met al zijn er volgens mij bepaald geen in het oog springende redenen om de tunnel op te heffen. Dat is mooi, want het gaat om een verkeerstechnisch veilige oversteekmogelijkheid, beter kun je het eigenlijk niet hebben en als de tunnel is opgeknapt en weer goede verlichting heeft, zal dat positief werken op het sociaal veilige gevoel en op het gebruik. Aanvullend noem ik kort nog even wat voordelen van handhaving. De tunnel heeft een nuttige functie voor de leerlingen van het Maasonderwijs. Dat hebben destijds de directeurs van de scholen in de omgeving ook een keer aan uw raad verteld. De leerlingen kunnen veilig door de tunnel ook met hun fiets naar huis, naar school, naar Cromvliet en Oud-Rijswijk en dat gebeurt ook. De hellingbaan is een prima voorziening, zeker ook voor oudere mensen met scootmobiel, rollator of een boodschappenkarretje, maar ook voor ouders met kinderwagens. Ook dat gebruik kunnen we in de praktijk zien. Door de tunnel te gebruiken kunnen de wachttijden bij de verkeerslichten worden vermeden en dat is niet onbelangrijk want de afstelling van de verkeerslichten laat voetgangers en fietsers tot op de dag van vandaag helaas nog te wensen over. Samenvattend adviseer ik u om in het belang van de verkeersveiligheid de tunnel te handhaven. Een veiligere voorziening is er eigenlijk niet. Hij ligt er nu eenmaal en voor de kosten maakt het niet zo heel erg veel uit. Bovendien blijkt uit het participatieproces dat veel bewoners voor handhaving zijn. En ten slotte als de tunnel is opgeknapt, kunnen we net als voorheen weer trots zijn op deze mooie voorziening in onze gemeente. Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter: Ik kijk even in de zaal of er nog technische vragen zijn. De fractie van **Beter Voor Rijswijk, de heer Paredes**, zie ik.

De heer Paredes Sanchez: Eén vraag, ik had ook in de stukken gelezen dat het misschien een optie was om de hellingbanen te verwijderen en dan de tunnel an sich te handhaven. Hoe staan jullie daarin?

De heer Bartels: Die optie is aan de orde geweest, maar dat was eigenlijk een soort compromisidee met name vanuit de ondernemers. Die zeiden: als je de hellingbaan weglaat, dan kunnen de trappen blijven zitten en kunnen we het terras uitbreiden op de hellingbaan. Even kort door de bocht hier geformuleerd. Dat is wel leuk, maar daar gaat eigenlijk het voordeel van de hellingbaan die we nodig hebben voor oudere mensen en voor kinderen die met een kinderfietsje daarheen gaan dat vervalt dan en vind ik eigenlijk een beetje zonde. Ik zou hem graag willen handhaven.

De voorzitter: **Mevrouw Woudstra van D66.**

Mevrouw Woudstra: Wellicht weet u dat wij een motie hebben ingediend die is overgenomen over de herinrichting van de Herenstraat op dat hele stuk. Ziet u het dan anders als het hele stuk heringericht zou worden?

De voorzitter: Mijnheer Bartels, heel kort.

De heer Bartels: Ik heb de motie gelezen. Eenrichtingsverkeer kan met of zonder tunnel. Die tunnel is daar neutraal in. We hebben ook bij de oplossing handhaving tunnel in de Herenstraat, even kort gezegd, iets bedacht waardoor de fietsers makkelijker de Herenstraat in kunnen rijden, maar het gaat hier te ver om dat helemaal uit te leggen. Maar het kan in beide gevallen. Het is een neutrale situatie.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Bartels. Zijn er nog meer vragen vanuit het Forum? Dan wil ik u danken voor uw inbreng en het zal zeker aan de orde komen op het moment dat wij agendapunt 13, daar staat het raadsvoorstel op de agenda, uw inbreng zal dan bij de beraadslaging betrokken worden.

3. Lijst van Ingekomen stukken

De voorzitter: Gaan wij verder met de agenda, agendapunt 3, de lijst van ingekomen stukken. Er is bij de griffie reeds een aantal verzoeken gedaan, die lees ik voor en dan wil ik naar aanleiding van het voorlezen even vaststellen of ze compleet zijn of het nog aanvullingen behoeft. IB 20 127, de woningmarktafspraken, is het verzoek van de PvdA en Wij. Rijswijk om dat voor het eerstvolgende Forum Stad te agenderen. Dat gaan we dus bij deze doen, het Forum Stad is 21 januari. IB 20 132, motie betaalbare woningen, verzoek van de PvdA, dat gaan we ook agenderen voor het eerstvolgende Forum. IB 20 143, de ja-ja-sticker, op verzoek van de VVD, gaan wij ook agenderen. IB 20 139, de voortgangsrapportage energietransitie, op verzoek van de PvdA en D66 en GroenLinks om dat ook te betrekken bij het Forum Stad van 21 januari. Ben ik dan compleet met de lijst van ingekomen stukken en de wijze van afdoening?

De voorzitter constateert dat het Forum met de agendering instemt.

De voorzitter: Duidelijk. Genoeg over agendapunt 3? **Mijnheer Kooy van de PvdA.**

De heer Kooy: Voorzitter, dank u wel. Ondanks dat ik hem niet had opgegeven als vraag voor de vragenronde zou ik graag nog wat vragen willen stellen over IB 141 naar aanleiding van wat ik vandaag gehoord heb, maar dat komt zo meteen uitgebreider aan de orde. Dank u wel.

De voorzitter: Nee, dat komt formeel niet aan de orde, want u heeft de vragen niet van tevoren ingediend. U kunt wel het verzoek doen om hem te agenderen, de brief, voor een eerstvolgend Forum Stad.

De heer Kooy: Ik heb vandaag dingen te horen gekregen, net nog, waarvoor ik denk, ik zou graag die nu willen weten, want ik heb begrepen dat er al vooruitlopend op besluitvorming bouwactiviteiten voorbereid worden en ik ben daar heel verbaasd over. Dus ik vind een volgend Forum toch wel te laat.

De voorzitter: Wellicht dat u daar zo even de wethouder op kunt aanspreken. **GroenLinks, de heer Wit.**

De heer Wit: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik heb begrepen dat IB 20 139 die wordt geagendeerd dan voor het volgende Forum. Er is echter wel één vraag die ik belangrijk vind, dat die beantwoord wordt, die ik graag wil stellen. Het gaat over de betrokkenheid van inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven bij de RES. Want hoe wordt die vormgegeven in deze gemeente? Wanneer gaat dit plaatsvinden? Dat is wel iets, als we weer twee maanden gaan wachten, dat vind ik toch wel een vraag die ik nu beantwoord zie.

De voorzitter: Houd u deze vraag eventjes vast zo meteen, want dat kan, denk ik, kort beantwoord worden door de wethouder op het moment dat wij bij het agendapunt 'vragenuur' zijn. Dank u wel.

4. Vaststelling agenda

Er zijn geen opmerkingen.

5. Mededelingen college

De voorzitter constateert dat er geen mededelingen zijn vanuit het college.

6. Terugkoppeling Gemeenschappelijke Regelingen

De voorzitter: Dan ga ik naar agendapunt 6, terugkoppeling Gemeenschappelijke Regelingen. **Mevrouw Alberts van GroenLinks.**

Mevrouw Alberts: Er zijn een aantal vergaderingen geweest van de Vervoersautoriteiten, Adviescommissie van de metropoolregio Den Haag. Daar zal ik terugkoppeling over geven. Want het zijn lastige tijden in het openbaar vervoer, sinds de coronamaatregelen zijn ingevoerd, zijn de reizigersaantallen enorm gedaald. De MRDH is volop in beweging om ook de vervoersbedrijven, die het openbaar vervoer in onze regio organiseren, aanbieden, om die overeind te houden. Daar gaat heel veel aandacht op dit moment uit vanuit de MRDH en wij worden daar als adviescommissie regelmatig van op de hoogte gehouden. Verder was er in de afgelopen vergadering, is er ook nog gesproken over het Investeringsprogramma en de Groeiagenda Zuid-Holland en daarin hebben we ook nog gepleit voor het toekomstbestendig maken van het openbaar vervoer om daarin te investeren. Verder is er ook nog naar de adviescommissie zelf gekeken en daarin hebben we onder andere het advies uitgebracht om de adviescommissie meer in positie te zetten. Dus niet meer informatie, maar betere informatie waar we wat aan hebben.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Alberts. Zijn er vragen vanuit het Forum voor mevrouw Alberts over deze terugkoppeling? Geen vragen.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: **de heer Wit van GroenLinks.**

De heer Wit: Ja, dat klopt, voorzitter. Ik heb eigenlijk één vraag en dat gaat over de motie 'Donker waar het kan, Licht waar het moet', daar hebben wij een antwoord gekregen van het college, maar dat antwoord behelst slechts de voortgang. We begrijpen dat men daarmee bezig is. We begrijpen ook dat niet alle lantaarnpalen, lichtmasten in één keer vervangen kunnen worden, dat dat tijd nodig heeft. Maar de motie die is breder dan dat. De motie gaat ook over lichtverontreiniging vanuit bedrijven, vanuit reclamemasten et cetera en daar hebben wij in feite nog geen antwoord op gehad. Dus ik wil graag de motie handhaven in plaats van afvoeren, want daar staat hij momenteel op.

De voorzitter: Dan noteren wij hem zo meteen bij het overzicht 'niet-afgedane moties', want ik ben nog bij het overzicht 'toezeggingen aan de raad' van december en daar staan de moties niet op.

De voorzitter: **De heer Van Enk van het CDA** over de toezeggingenlijst december.

De heer Van Enk: Over de toezeggingenlijst, daar mis ik twee toezeggingen die zijn gedaan in de vorige raad van november door wethouder Bentvelzen naar aanleiding van een motie van het CDA. De motie was getiteld 'Snappen of Schrappen'. Zij had daarbij toegezegd in de eerste plaats om met een lijst te komen van te schrappen regels in de zorg en de Wmo die al waren vastgesteld, dat kon binnen 10 dagen. Ik heb niet begrepen dat die lijst al ontvangen is. Ik zie ook de toezegging niet terug. De tweede toezegging die ze heeft gedaan is om bij de uitvoering van de Wmo ook cliënten te betrekken bij enige wijze van evaluatie. Die zou ik graag alsnog bij de toezeggingen opgenomen willen zien.

De voorzitter: Bij deze worden die toegevoegd. **Mevrouw Alberts, GroenLinks.**

Mevrouw Alberts: Dank u wel, voorzitter. Op de lijst van toezeggingen staan ook twee toezeggingen van locoburgemeester Lugthart dat hij één en ander zal gaan bespreken met de waarnemend burgemeester zo snel mogelijk dat deze geïnstalleerd zou worden. Dus ik ga er eigenlijk van uit dat die besprekingen al plaats hebben gevonden. Dus die zouden kunnen worden afgevoerd van de lijst.

De voorzitter: Gaan we daar de lijst op aanpassen. Voor de rest? **Mevrouw Woudstra, D66.**

Mevrouw Woudstra: Ja, algemeen verzoek, want ik ga het niet helemaal op lezen, maar er staan een aantal dingen die inmiddels achterhaald zijn of toegezegd zijn binnen korte termijn schriftelijk te reageren, dat bij mij weet niet is gebeurd. Maar ik zal het lijstje naar de griffie sturen.

De voorzitter: Dank u wel. Voor de rest nog opmerkingen? Zijn er niet. Dan namens de voorzitter nog de opmerking, ik zie dat er bij een aantal toezeggingen de stand van zaken niet is ingevuld. Verzoek aan het college via de griffie om de lijst zo actueel mogelijk te houden en bij te werken. Dank u wel.

De voorzitter: Kom ik bij de lijst 'langlopende toezeggingen'. Zijn daar opmerkingen vanuit het Forum? Die zijn daar niet. Dan ben ik bij het overzicht 'niet-afgedane moties' november, waarvan akte de opmerking die de heer Wit heeft gemaakt. Zijn er opmerkingen vanuit andere Forumleden op de lijst 'niet-afgedane moties'? Geen opmerkingen dan is die bij deze vastgesteld.

8. Vaststellen Forumverslagen

De voorzitter: Ben ik bij agendapunt 8, vaststellen Forumverslagen. Ik begin met het conceptverslag Forum Ruimte, Economie en Verkeer van 16 april. **Mevrouw Alberts, GroenLinks**.

Mevrouw Alberts: Ja, voorzitter. Een heel klein puntje, CO₂ dat staat er nu niet. Er staat nu niet koolstofdioxide. Er staat nu CO kwadraat. Of het tweetje in subscript kan in plaats van superscript?

Mevrouw Woudstra D66: Ik verbaas me over de titel van het verslag. Ik dacht dat we een Forum Stad en een Forum Samenleving hadden en er staan een aantal niet-lopende zinnen in, dat geheel terzijde.

De voorzitter: Oké, waarvan akte. Het conceptverslag Forum Stad van 22 september, zijn daar opmerkingen, aanvullingen vanuit het Forum? Die zijn er niet. Bij deze vastgesteld. Het conceptverslag Forum Stad en samenleving 15 oktober 2020, Huis van de Stad? Geen opmerkingen. Bij deze vastgesteld. En het conceptverslag Forum Stad en Samenleving van 27 oktober? Mevrouw Alberts.

Mevrouw Alberts: Ja, voorzitter, meer een opmerking in zijn algemeenheid, want het valt ons op dat een aantal verslagen de letterlijke transcriptie zijn van dat wat er in de raad is gezegd, dus ook 'dank u wel, de heer Paredes Sanchez, we gaan nu over naar de heer Sleddering' of 'nou wethouder, u heeft het woord gehad' en dergelijke, dat staat er ook allemaal in, letterlijk alle teksten en dat is eigenlijk niet wat we tot nu toe hebben gezien in de verslagen en dat maakt het ook niet echt leesbaar. Of over die verslagen nog wel een slag kan worden gemaakt, zodat het meer als een verslag is en niet alleen maar als een transcriptie van die betreffende vergadering.

De voorzitter: Laten we dat als lessons learned meenemen, is het voorstel, om het in de toekomst zo te houden. **De heer Van Enk van het CDA**.

De heer Van Enk: Ik reageer hier graag op, omdat ik de griffie ook onnodig werk wil besparen. De transcriptie vind ik eigenlijk alleen maar een verbetering, terwijl ik wel snap wat mevrouw Alberts bedoeld. Dus ik zou nu niet teruggaan naar de vorm van een verslag van destijds, want dat kost, denk ik, meer tijd dan de manier die nu gevonden is, maar zorg alleen dat je even volzinnen op tijd afkapt en dat soort voorbeelden als mevrouw Alberts heeft gegeven, eruit laat.

De voorzitter: Dat was mijn opmerking ook van lessons learned voor de komende verslagen en dit verslag daar niet meer op aanpassen.

9. Raadsvoorstel Investeringskader Groeifonds Rijswijk

De voorzitter: Ga ik over met uw welnemen naar de raadsvoorstellen. Wij beginnen met agendapunt 9, het raadsvoorstel Investeringskader Groeifonds Rijswijk. Het raadsvoorstel is de uitkomst van een beeldvormende sessie, die wij een aantal weken geleden met uw Forum gehad hebben, waar we uitgebreid over het concept gesproken hebben. Het college heeft goed naar u geluisterd, als het goed is, en uw suggesties als het goed is verwerkt in het raadsvoorstel. Ik wil ook u meegeven om niet de bijeenkomst van twee weken geleden te herhalen, maar te focussen op, zeg maar, de wijzigingen die nu zijn doorgevoerd in het raadsvoorstel en ook dit agendapunt niet te gebruiken om met allerlei projectvoorstellen te komen. Daar zullen we te zijner tijd vanuit het college nog voldoende voorstellen voor krijgen. Laten we ons echt focussen op het kader wat nu is

neergezet. Ik zal de fracties daarvoor nalopen. Ik wil vragen aan de fractie van **Beter Voor Rijswijk voor de inbreng, de heer Braam.**

De heer Braam: Allereerst bedankt voor het voorstel zoals het nu voorligt. Wij kunnen ons daar prima in vinden. Juist ook vanwege het feit dat binnen deze raad er dus draagvlak moet zijn, breder dan alleen de coalitie. Ik denk dat vooral daar ook onze focus op is gericht. Daarmee sluit het ook in belangrijke mate aan bij het publiek buiten. Het is natuurlijk maar één keer in de vier jaar dat er verkiezingen zijn, dat mag dan misschien zo zijn, maar het is uiteindelijk toch belangrijk dat er hier in deze raad beslissingen worden genomen. Als daar projecten voorbijkomen waar de tijd wellicht te kort is om daar breed het publiek over te bevragen dan is het gewoon goed dat je hier met een wat breder draagvlak slagen kan maken. Dus juist dat stuk aanpassing in het voorstel daar kunnen wij ons prima in vinden. De overige punten daar wil ik nog één ding eruit lichten en dat zijn de groene en de oranje vakjes. Wat Beter Voor Rijswijk betreft als er op een gegeven moment een keer discussie is over een onderwerp waar toch breed draagvlak voor is, maar wellicht een extra oranjevakje wordt geraakt, daar kan Beter Voor Rijswijk zich prima in vinden. We moeten het niet zo nauw nemen als het gaat om alles op groen en misschien één op oranje, als daar gegronde redenen voor zijn om wellicht een tweede of een derde oranje ook te accepteren dan zij dat maar zo. Daar wil BVR het graag bij laten en wat ons betreft kan het als een hamerstuk naar de raad.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Braam. Ga ik naar **GroenLinks, mevrouw Alberts.**

Mevrouw Alberts: Ik dacht even dat u mij de woorden uit de mond haalde, want op 27 oktober hebben we inderdaad dit voorstel uitgebreid besproken. De opbrengsten van de verkoop van Eneco-aandelen zijn eenmalig. Dus we hebben maar één keer de kans ze goed te besteden, daarom zijn heldere inhoudelijke kaders nodig, zo gaven we toen aan. De aanpassingen die het college heeft gemaakt naar aanleiding van de bespreking destijds zijn minimaal. Het wegingskader blijft op meerdere manieren interpreteerbaar met uitgangspunten die wenselijk zijn, maar niet voorwaardelijk. De kaders die het college nu bestempelt als inhoudelijk geven nog geen richting waar de gelden aan te besteden en voorzitter, u noemde het al, er komen vandaag geen projectvoorstellen, dat kan ook niet als er geen inhoudelijke investeringskaders zijn. Slim investeren in verduurzaming van de Rijswijkse energievoorziening, we blijven het herhalen, dat is wat we zouden moeten willen. Op 27 oktober hebben we aangegeven hoe de uitwerking van het investeren in de verduurzaming van de energievoorziening eruit zou kunnen zien naar Haags voorbeeld. Onze buurgemeente is er al wel aan toe om met projectvoorstellen te komen. Onze buurgemeente heeft namelijk eerder wel inhoudelijke kaders opgesteld. Vanavond debatteert de commissie Leefomgeving dan ook over de verdere invulling van de besteding van de Eneco-gelden. Zo doet GroenLinks daar een voorstel tot het oprichten van een duurzaam wijkontwikkelingsmaatschappij en de VVD komt daar bijvoorbeeld met ideeën om een isolatiefonds te starten en om in te zetten op het vergroenen van de stad om hittestress tegen te gaan. Uitgewerkte plannen is iets wat ons in Rijswijk in de meer dan drie jaar sinds het principebesluit niet is gelukt. Dat de naam Groeifonds nu is gekozen, schept alleen maar verwarring met het landelijke Groeifonds. Van dat investeringsfonds is de opzet recent aangepast na kritiek op onder andere de doelen van het fonds. Het richtte zich te veel op economische groei bij de selectie van investeringen en te weinig op het tegengaan van klimaatverandering. Deze landelijke aanpassingen zouden dit Forum, de coalitie, de raad, wethouder Financiën en Energietransitie zich ook ter harte moeten nemen. Dus wat ons betreft gaan ook meer lichten op groen en wordt het een groen Groeifonds in plaats van een Groeifonds.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Alberts. Ga ik over naar **D66, de heer Dolmans.**

De heer Dolmans: Ik schrik daar helemaal van dat ik al aan de beurt ben. Ik houd het heel kort, want we hebben er inderdaad in oktober uitgebreid met elkaar over gesproken. Ik heb eigenlijk maar één vraag aan het college. Wij hebben als D66 heel duidelijk de nadruk gelegd op het belang van innovatieve investeringen die zichzelf ook uiteindelijk terugverdienen. Dus ik had eigenlijk verwacht dat het criterium 'zichzelf terugverdienen' bij de afwijzingscriteria zou staan, maar die staat daar niet bij. Dus mijn vraag aan het college is: waarom niet?

De voorzitter: Dank u wel, de heer Dolmans. Ga ik over naar de **VVD, de heer Oelen**.

De heer Oelen: Dank u wel, voorzitter. Dank, college, ook voor het aangepaste voorstel over dit groeifonds. Ik kan ook vrij kort zijn. Ik constateer dat wij in de beeldvormende sessie om drie dingen hebben gevraagd. Dat was een andere naam voor wat toen nog het Eneco-fonds heette. Daar heeft u voor het Groeifonds voor bedacht en dat is wat ons betreft een prima naam voor datgene wat aangeeft wat het ook zou moeten zijn. We hebben toen ook gevraagd: scherp die criteria nou wat aan om te komen tot een goede weging van initiatieven, van voorstellen. En tot slot, ga nog iets scherper in het proces zitten om ervoor te zorgen dat datgene wat er wordt gekozen dat dat ook echt, echt goed is voor de stad, ook voor de lange termijn, denk na over een gekwalificeerde meerderheid. Tot mijn genoegen kan ik alleen maar constateren dat het college deze drie voorstellen heeft overgenomen en heeft geïncorporeerd in het voorstel wat er nu ligt. Met BVR, kan het wat ons betreft ook als hamerstuk naar de raad van volgende keer.

De voorzitter: Ga ik over naar het **CDA, de heer Van Enk**.

De heer Van Enk: voorzitter, kort ik denk dat er één innerlijke inconsistentie in het voorstel is blijven hangen en die is eenvoudig op te lossen door op pagina 5, onder het kopje 'breed draagvlak in de raad', waar net ook al over gesproken is, om daar de laatste volzin van die alinea weg te halen, want hier staat heel absoluut dat voorstellen die geen brede raadsmeerderheid krijgen, kunnen niet vanuit het fonds worden gedekt, terwijl het eerder bij de afwegingscriteria is opgenomen en dat laatste dat klopt, maar wij kunnen het niet absoluut stellen, want het heeft geen zin om onszelf dit soort absolute regels te stellen.

De voorzitter: Dan ga ik over naar de **PvdA, de heer Kooy**.

De heer Kooy: Voorzitter, dank u wel. Als eerste wil ik beginnen met dat het mij verbaast dat wij in dit Forum wat bedoeld is voor een stuk discussie, de discussie vermijden en slechts verwijzen naar een beeldvormende sessie die eerder is geweest. Jammer. Ik heb toen gevraagd of dat we zouden dansen rondom het onderwerp. Dat werd niet opgepakt en het wordt nog steeds niet opgepakt. Dan zou ik maar slechts besluiten om technisch nog wat vragen stellen en dat we dit bij de behandeling in de raad toch weer inhoudelijk moeten gaan bepalen. Dus alvast een schot voor de boeg. Het is geen hamerstuk wat ons betreft, maar misschien dat we vast wat toelichting krijgen. We zitten in een democratie, 31 raadsleden, de meerderheid bepaalt en in Rijswijk willen wij een stukje eigen democratie gaan bedenken met een breed draagvlak. Waarom 20? Waarom geen 26? Graag toelichting waarom hiervoor gekozen is, zeker om hier af te wijken van wat democratie dan is. Kaders en criteria, de termen worden redelijk door elkaar gehaald, we zouden kaders stellen, er staat criteria. In de beeldvormende sessie hebben we ook gezegd: er moet gewoon pijlers komen anders hebben we 50 miljoen in één grote pot zitten. We hebben voorgesteld 12,5 miljoen voor wonen, voor de wachtlijst voor diverse groepen met lage inkomens; 12,5 miljoen voor werk, zeker in de coronatijd een aandachtspunt dat we mensen zo snel mogelijk weer ingezet moeten krijgen; 12,5 miljoen voor welzijn en 12,5 miljoen voor verduurzaming. En dat zijn nog steeds pijlers die wij missen in dit voorstel. Dus daarom een

toelichting waarom we niet duidelijker pijlers hieronder zetten. Dus ik ben heel benieuwd naar de reactie van de wethouder hierop. Voor dit termijn is dat even voldoende.

De voorzitter: Ga ik over naar **Wij. Rijswijk, de heer Van Bemmelen.**

De heer Van Bemmelen: Een prima verhaal. Wat mij betreft is alleen de naam Groeifonds redelijk suggestief. Het doet gelijk verder denken aan verdere groei van het aantal inwoners en het aantal te bouwen woningen. Het lijkt daarmee alsof er een voorschot wordt genomen op zaken waarin we in kunnen investeren. Is dit zo? Ik zie allemaal mensen kijken, goed dat mag iedereen vinden. Het lijkt ons verstandig om de inleidende tekst wat algemener te houden en vooral in te zetten op duidelijke criteria. Ik ben blij dat we toch de lachers op onze hand hebben. Dan wat vragen. Hoezo draagt nieuwbouw bij aan de vitaliteit van de stad als geheel? Het lijkt ons dat het ook vitaliteit kan tegenwerken. Waarom is gekozen voor de drie pijlers en dan met name groei? Verandering en vernieuwing, daar konden we ons zeker wel in vinden. Daar staat dan rendementen of tegenvallers uit de projecten vloeien terug naar de reserve, maar volgens ons is het zo dat ze terugvloeien naar het fonds. Dus misschien dat dat nog aangepast zou kunnen worden. Dan zit er nog volgens mij een foutje in het wegingskader, want daar zou in plaats van afwijzingscriteria, toekenningscriteria moeten staan, anders zou bijvoorbeeld breed draagvlak een reden moeten zijn tot afwijzing en dat zou ook een wat positievere verwoording zijn die volgens mij beter past bij het onderwerp. Dan tot slot, wij vragen al enige tijd over toepassing van een leefbaarheidsindicator. Dat lijkt me nou typisch iets voor de afwijzings- of toekenningscriteria. Dus draagt de investering bij aan de leefbaarheid of brede welvaart? Daarnaast, kan de innovatie op langere termijn kosten besparen of verdient deze zichzelf terug? Zoals de heer Dolmans al terecht aangaf, lijkt me dat goed om dat toe te voegen. Dus het stuk gaat zeker de goede kant op, maar verdient nog een kleine redactieslag.

De voorzitter: Ga ik over naar **Rijswijks Belang, de heer Weterings.**

De heer Weterings: Op zich een prima voorstel. Wel de vraag om het vertaalbaar te gaan maken naar de bewoners toe. Als ze eruit kunnen krijgen wat hier in al die pagina staat omschreven, dat ze dat ook kunnen begrijpen.

De voorzitter: En tot slot **Gemeentebelangen Rijswijk, de heer Van der Velde.**

De heer Van der Velde: Ik heb verder niks toe te voegen aan alle eerder gemaakte opmerkingen.

De voorzitter: Ga ik over naar het college voor de eerste termijn, **wethouder Keus.**

De heer Keus: Ook dank voor alle positieve woorden en ik heb volgens mij vrij overzichtelijk aan vragen die ik langs kan gaan. Dus ik begin bij BVR. BVR vraagt over de vakjes, de groene en de oranje, en geeft zelf eigenlijk aan dat voor BVR belangrijker is als daar een breed draagvlak is dat het niet zo strikt moet worden nagevolgd. We hebben ook bij de beeldvormende sessie en ook in het stuk zelf al aangegeven dat dit afwegingskader of het investeringskader vooral ondersteunend moet zijn bij het maken van besluiten. Het dwingt in zoverre inderdaad af dat u wel langs al deze aspecten gaat als u een investeringsvoorstel beoordeelt en uiteraard staat het natuurlijk uw raad vrij om daarvan af te wijken. In tegenstelling tot het concept wat we in de beeldvormende sessie hebben besproken zitten er nu wel wat hardere criteria, op verzoek van inderdaad meerdere fractie. Deze zijn nog wat meer normerend en richtinggevend. Daar komen de afwijzingscriteria vandaan om gelijk eigenlijk in te gaan op de vraag van de heer Van Bemmelen, als je het toewijzingscriteria zou noemen, dat veronderstelt dat er eigenlijk bijna van rechtswege een positief besluit uit zou komen. Dus ik

wil het echt wel voorstellen om dit afwijzingscriteria, harde afwijzingscriteria gewoon te laten zoals het er staat. Dan kom ik eigenlijk automatisch ook weer uit bij de vraag van de heer Dolmans en die had er één, dan weet ik gelijk dat ik de vraag van D66 heb beantwoord. Voor D66 belangrijk om die innovatieve investeringen die zichzelf terugverdienen om die als hard criterium inderdaad in te zetten en ook als afwijzingscriterium op te nemen. Waarom we dat niet hebben gedaan, ik denk dat ik daar het beste op kan antwoorden dat ook de mate van in hoeverre het zichzelf terugverdient, zonder daar abstract in te worden, maar natuurlijk wel op verschillende wijzen ook te interpreteren is. Wij laten ook een maatschappelijke kosten-batenanalyse bij de voorstellen laten we uitvoeren, waarbij ook in indirecte zin een investering zichzelf zou kunnen terugverdienen en om dat strikt aan de voorkant puur vanuit de financiële zin te benaderen, neem je eigenlijk die kans weg om het ook wat breder te betrekken of het rendement naast financieel, misschien op andere vlakken wel heel renderend is, maar het staat natuurlijk de raad vrij om daar wel een hard criterium van te maken. Maar dat is in ieder geval de afweging geweest om het bij de relatieve criteria op te nemen en daar niet een hard afwijzingscriterium dus van te maken. Voorzitter, kom ik aan bij het CDA, want de fractie van VVD heeft aangegeven dat hun punten zijn overgenomen. Als het goede punten zijn, laat het duidelijk zijn dat het college daar ook absoluut ontvankelijk voor is. Voor de goede punten, uiteraard altijd op basis van de inhoud. Dat geldt ook voor de opmerking van het CDA over de opmerking op bladzijde 5. Als ik dat drie keer achter elkaar lees, denk ik dat de heer Van Enk gelijk heeft en behoeft dat het schrappen inderdaad, want het kader voorziet daarin al. Dus die zin zou er wat ons betreft uitkunnen. Ja, voorzitter, het staat mij nog levendig bij de metafoor het dansen met elkaar van de fractie van de PvdA. Even ingaand op de vragen, waarom stelt het college voor om eigenlijk voorbij te gaan aan de normale opvattingen over democratie de helft plus één? En waarom dan uiteindelijk 20 zetels en geen 26 zetels? College heeft gemeend tweederdemeerderheid in de raad, dat is ook de gekwalificeerde meerderheid die bijvoorbeeld bij een grondwetswijziging plaatsvindt, maar ik denk, zijn wij van mening dat dat een redelijke meerderheid is die ook inderdaad wat breder is. Het toeval wil inderdaad dat dat meer zetels zijn dan de coalitie in uw raad is. De vraag is of dat in een volgende periode ook zo is. Maar ik denk dat dit een mooie balans is tussen enerzijds alleen de coalitiemeerderheid, maar dat je ook op zoek moet gaan naar buiten de coalitie om. Elk goed idee zou in principe, in theorie ook altijd moeten kunnen rekenen op een brede meerderheid. Dus daar doet het recht aan zijn wij van mening. Verder vraagt ook de PvdA en eigenlijk ook de fractie van GroenLinks die inhoudelijke investeringskader waarom missen die. Daar wil het college nu geen voorschot opnemen. We willen echt een voorstel doen om op de bredere kaders en wat is ervoor nodig, wat voor type investeringen zijn er nodig om Rijswijk klaar te maken voor de toekomst, ons verdienvermogen en ook inderdaad kostenbesparing op te leveren.

Die discussie willen wij inderdaad zo begeleiden dat je het hebt over wat ik zei wat is er nodig om Rijswijk klaar te maken voor de toekomst en daar geen voorschot te nemen op de inhoudelijke thema's. Want naast de thema's die u noemt, kan ik me zo voorstellen dat er daartegenover evenveel ook andere thema's ingebracht kunnen worden en dat is ook gelijk antwoord op de vraag van de fractie van GroenLinks. Hoewel ik denk dat inderdaad dat het vanzelfsprekend thema's zijn die later komend jaar '21 ongetwijfeld ook terug zullen komen in de discussie over concrete investeringen. Voorzitter, dan de fractie van Wij., ik hoorde al: groei is redelijk suggestief. Het tegenovergestelde een Krimpfonds dat heeft denk ik ook niet echt een positieve connotatie die je daarmee hebt. Als het iets zou suggereren is het niet dat er al een voorschot wordt genomen op een aantal investeringen. Groei zit met name in hoe je groei ook faciliteert, zodat je je ook als stad je klaar maakt voor de toekomst in de meest brede zin van het woord. Dus hoe houd je Rijswijk ook levendig? Constaterende en ook vaststellende dat wij één van de meest snelgroeiende gemeente van Nederland zijn en dat op een slimme manier daar ook mee moet worden omgegaan en dat in dit geval de Eneco-opbrengsten daartoe een hartstikke nodige en welkome opbrengst is die je daarvoor, dat eenmalig is, die je je daarvoor kan inzetten om op een slimme manier daar investeringen mee te doen. Daar zit inderdaad geen dubbele agenda of gedachte

achter dat daar iets gefaciliteerd zal worden. Het rendement wat u zegt dat het terug moet vloeien naar de reserve, dat is even een semantische discussie, want u heeft het inderdaad over het fonds, maar daar praten we technisch gewoon over hetzelfde. Rendementen die voortkomen uit investeringen zouden revolverend inderdaad terug moeten komen in de reserve, zodat die opnieuw ingezet kunnen worden voor goede investeringen ook voor volgende generaties Rijswijkers. Het punt van de leefbaarheid, om dat ook op te nemen, ik denk dat we dat ook ondervangen door de maatschappelijke kosten-batenanalyse toe te passen en daar kunt u ook criteria aan verbinden op welke aspecten die maatschappelijke kosten-batenanalyse moet worden uitgevoerd. Er kunnen ook allerlei zaken gerelateerd aan leefbaarheid in worden meegenomen. Dus ik denk dat het niet hier zo expliciet in hoeft, maar dat dat met een maatschappelijke kosten-batenanalyse voldoende wordt ondervangen. Het punt van Rijswijks Belang om wat heldere communicatie, die opmerking die neem ik mee in verdere communicatie-uitingen, dat we daar scherp op zijn, zodat het ook voor een breder publiek ook begrijpelijk is wat hier nu voorligt. Voorzitter, ik meen, ik merk dat ik nog één opmerking van de fractie van GroenLinks, de verwarring Groeifonds, het Rijswijkse Groeifonds en het landelijke Groeifonds, die snap ik wel, alhoewel ik volgens mij die verwarring met dit kader laat inderdaad zien waar het verschilt van het groeifonds van het Wopke-Wiebes-fonds dat vooral gericht is op het verdienvermogen in de zin van echt een structurele groei van BBP, maar ook uiteindelijk is dat ook weer niet zo strikt, namelijk die BBP is niet een doel op zichzelf, maar om de welvaart in de meest brede zin van het woord, niet alleen voor de Nederlanders nu, maar ook voor de volgende generaties om dat te borgen en eigenlijk in zoverre zijn we natuurlijk wel met eenzelfde agenda bezig. Alleen is niet het uitgangspunt een structurele groei, een lokale BBP-groei, maar wel dat we de welvaart en het welzijn van onze inwoners over een langere tijd kunnen borgen en eigenlijk nog kunnen verbeteren. Voorzitter, dit was mijn reactie in eerste termijn.

De voorzitter: Dan ga ik over naar de tweede termijn. Ik loop daarvoor weer even de fracties langs. Beter Voor Rijswijk geen behoefte aan een tweede termijn. **GroenLinks, mevrouw Alberts.**

Mevrouw Alberts: Keer op keer worden we toch weer teleurgesteld als het over het Eneco-dossier gaat. Er wordt maar steeds geen inhoudelijke keuzes worden er gemaakt en dat komt gewoon steeds weer terug. Andere gemeentes hebben dat dus allang gedaan, dat is gewoon erg jammer, want daardoor weten we eigenlijk nog steeds niet waar we aan toe zijn met deze Eneco-gelden. Het zijn alleen de financiële kaders die hier worden besproken, maar ik merk toch ook niet alleen aan onze fractie maar ook andere fracties hebben toch echt wel behoefte aan dat we meer inhoudelijk gaan kijken.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van **de heer Van Enk CDA.**

De heer Van Enk: Ja, ik wil vragen aan mevrouw Alberts, het is toch zo dat vanuit de raad het verzoek gekomen is om juist eerst over de kaders een discussie te hebben en daarna over de inhoud. Waarom vraagt u dan nu juist naar de inhoud en gaat u voorbij aan het kader?

De voorzitter: Mevrouw Alberts.

Mevrouw Alberts: Wij moeten juist inhoudelijke kaders stellen. Als u goed heeft opgelet in de hele discussie elke keer dat we het hadden over de besteding van de Eneco-gelden dan heeft u, als u had opgelet dan had u kunnen horen dat we hadden gepleit zelfs om voordat we over waren gegaan tot definitieve verkoop van de aandelen dat we voor die tijd al de inhoudelijke kaders hadden willen hebben. Net als dat de gemeente Den Haag dat heeft gedaan, Rotterdam dat heeft het gedaan. Heel veel gemeentes met Eneco-opbrengsten die hadden van tevoren al grove inhoudelijke kaders geschetst van we gaan het besteden aan verduurzaming van de energievoorziening, we zetten het in voor bijvoorbeeld openbaar vervoer of dergelijke projecten. Dus dat

het wel al duidelijk is de richting waarin we heen gaan. En nu is nog steeds is er geen inhoudelijke richting duidelijk. Er worden alleen financiële kaders gegeven en de wethouder blijft in vage termen over welvaart voor de volgende generaties en welzijn, maar wil het daarbij niet vastleggen nu al in het kader, want de fractie van Wij. had daar natuurlijk goede opmerkingen over, om de leefbaarheid en de brede welvaart nu al expliciet op te nemen in deze kaders, maar daar wil de wethouder blijkbaar niet aan. Dat is toch erg jammer. Bovendien als we dan kijken naar groei, als we groei van het inwoneraantal is natuurlijk gaande, dat weten we allemaal, maar het is geen natuurfeit. Het is niet iets wat vanzelf gaat, daar zijn we zelf ook bij, bij de groei van onze gemeente. Bovendien is het alleen het inwoneraantal, niet de gemeente zelf, de vierkante meter die neem zeker niet toe. Dus in dat kader is het ook des te belangrijker om goed die inhoudelijke kaders op orde te hebben. Dus wat ons betreft is het zeker een besprekingsstuk voor de raad.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Alberts. Ga ik over naar D66. Geen behoefte aan tweede termijn. De VVD? Geen behoefte. Het **CDA De heer Van Enk.**

De heer Van Enk: Ja, ik vind de discussie langzamerhand minder interessant worden. We zitten in koor te roepen dat we het heel mooi vinden om met een hele brede meerderheid straks voorstellen te gaan aannemen en dan hoor ik hier fracties die het al niet eens kunnen worden over de naam van het fonds. Dan denk ik wat willen we nou met ons breed draagvlak van minimaal 20 zetels. Dus wat mij betreft houden we daar binnenkort gewoon over op en ik ben het wel met mevrouw Alberts eens dat het uiteindelijk gaat om de inhoud van de voorstellen. Wat dat betreft wil ik het positief afsluiten, mijn tweede termijn, denk ik dat de discussie die we hadden hieraan voorafgaand, dat het een goede discussie was, omdat een aantal fracties waaronder de mijne en waaronder ook GroenLinks ook hebben laten doorschemeren wat ze graag inhoudelijk straks van het Groeifonds verwachten. Ik denk dat het college op basis daarvan heel goed in staat zal zijn om met een aantal voorstellen te komen. Wat mij betreft laten we het dan ook gewoon over aan het vrije democratisch spel over volgens de regels van de Gemeentewet en komen we daar met z'n allen heel goed uit. Dank u wel.

De voorzitter: **PvdA, de heer Kooy.**

De heer Kooy: Wat praktische zaken, 20 zetels of meer noemen als tweederdemeerderheid dan zou je eigenlijk moeten opnemen tweederdemeerderheid, want niet iedereen is er altijd, maar ik vraag me even af en ik proef dat dat bij mijn collega Van Enk ook is, wat als er een voorstel neergelegd is en de meerderheid is ervoor. Wat dan? Gaan we dan nee zeggen aan de hand van dit? Gaan we dan de wetgeving passeren? Maken we het ons niet allemaal veel te ingewikkeld? Dus wat gaan we dan doen? Ik bespeur ook en dat ben ik met GroenLinks eens, we hebben ook al eerder meteen bij de verkoop gezegd van maak die kaders, dat het juist niet stellen van inhoudelijke kaders, het kiezen is voor een inhoudelijke positie om het voorlopig niet te willen uitgeven. Graag uw reactie daarop, wethouder.

De voorzitter: **Rijswijks Belang, de heer Weterings.**

De heer Weterings: Bedankt ook voor de toezegging om het wat leefbaarder te gaan maken ook voor de bevolking, want als je de financiële paragraaf 'gezondheid gemeente' bekijkt, wordt gepraat over een solide solvabiliteit, weerstandratio. Nou goed, dan haken mensen gelijk af. Praat dan over een ratio in vermogen of over de solvabiliteit is gewoon gezondheid. Dat is gewoon simpeler dan lezen mensen graag door. Dus alstublieft, haal die boekhoudkundige termen uit het stuk.

De voorzitter: de tweede termijn vanuit het college. **Wethouder de heer Keus.**

De heer Keus: Waarvan akte de heer Weterings, ik zal er rekening mee houden om dat in wat betere, in wat toegankelijker woorden voor te gebruiken. Daar ga ik echt mijn best op doen. Ja, voorzitter, ik heb van de fractie van GroenLinks en de fractie van de PvdA nog vragen. Een concrete vraag van de fractie van de PvdA: wat als? Kijk, ik heb in de eerste termijn ook al gezegd het investeringskader is voorgesteld als ondersteuning voor uw raad om tot een besluit te komen over een investeringsvoorstel die inderdaad op die aspecten waarvan wij denken als college belangrijk zijn om bij stil te staan en om die mee te nemen in uw weging om het wel of niet te doen. En ook op uw verzoek, althans het verzoek van meerdere fracties hier, om die bredere meerderheid ook wat normatiever te maken, maar zoals u ook in het voorstel ziet, er zijn drie harde afwijzingscriteria. Ook daarvan geldt als er twee op groen en één op oranje, dat zou zomaar eens de meerderheid element kunnen zijn dan kan alsnog een voorstel door. Ook trouwens als op alle drie technisch, even formeel, staatsrechtelijk inderdaad kan het voorstel gewoon worden aangenomen en daar staat u als raad inderdaad uiteindelijk gewoon zelf bij als u wilt afwijken van inderdaad dit door uw uiteindelijk vastgestelde kader, maar dat is dan zo. Alleen ik neem aan dat de kaders die u stelt, u zelf ook serieus neemt en u ook elkaar aan probeert te houden of die te veranderen als daar een meerderheid voor is. Dat brengt mij ook bij het argument dat er geen inhoudelijke keuzes nu zouden worden gemaakt. Ja, dat wil ik toch wel een klein beetje van me afwerpen, want er zijn natuurlijk heel veel inhoudelijke kaders ook gewoon door uw raad in de loop der jaren vastgesteld, die niet ineens niet gelden in dit kader. Ik noem een Stadsvisie en zo zijn er nog een aantal kaders en in 2021 staat er behoorlijk wat op de rol voor het herijken dan wel actualiseren van allerlei kaders en dat zijn de inhoudelijke kaders die u vaststelt.

Mevrouw Alberts: Voorzitter.

De voorzitter: **Mevrouw Alberts, Groen Links** een korte interruptie.

Mevrouw Alberts: Wat is dan inhoudelijk het verschil met het toevoegen van de meer dan 50 miljoen aan een betreffend fonds dan aan het toevoegen van deze meer dan 50 miljoen aan de algemene reserve? Zit daar inhoudelijk een verschil in? Dus niet financieel, maar inhoudelijk.

De voorzitter: Wethouder Keus.

De heer Keus: Jazeker, voorzitter, zoals wij inderdaad in de inleiding beginnen, ziet dit echt op het toekomstbestendig maken van Rijswijk en niet alle investeringen die vanuit de inhoudelijke kaders komen, kunnen daar betrekking op hebben. Het kunnen ook investeren zijn die gewoon voor de korte termijn heel goed zijn en waarvan inderdaad dit voorstel zegt, dit is eenmalig geld en het is echt heel veel geld en het gaat financieel nog steeds, staan alle gemeenten onderdruk dus ook Rijswijk. Dit biedt de kans om die nodige investeringen te doen. Dus wees daar inderdaad heel bewust van en zo'n kader die kan daarbij op die manier helpen om daar inderdaad op die manier naar te kijken. Dus in hoeverre hebben we hier te maken met een duurzame investering die zeker ook zichzelf terugverdient, zodat we dat geld ook weer kunnen inzetten voor een volgende investering. Dus in zoverre zit er wel degelijk een verschil. Ja, op de kritiek: wij wachten al drie jaar wat wij willen doen met het geld. Ik heb liever inderdaad het verwijt dat wij op een zorgvuldige manier naar een investeringsbesluit toegroeien. Dat is iets anders dan een verwijt dat wij het geld te snel uitgeven. Dus ik zie dat maar als een compliment, maar ik snap ook dat het tijd is. We hebben nu de inhoudelijke of meer de spelregels waar we het nu met elkaar over hebben gehad, maar ik begrijp en snap ook de behoeften van alle fracties van nu willen we graag ook over de inhoud gaan praten en ook concrete voorstellen gaan bespreken met elkaar. Daar is in 2021 voldoende tijd voor. Voorzitter, dat was voor mij de tweede termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dan zijn we aan het einde van de beraadslaging gekomen, waarbij ik constateer dat de wethouder namens het college één toezegging heeft gedaan om de laatste zin op pagina 5 van het Investeringskader te schrappen. Door de collegae om even in aanloop naar de raad te verwerken. Ik heb twee fracties gehoord, het stuk als bespreekstuk te willen zien op de eerstvolgende raadsvergadering. Dus bij deze wordt het een **bespreekstuk**. Dan zijn wij aan het einde gekomen van agendapunt 9.

10. Raadsvoorstel Vaststelling Slotwijziging

De voorzitter: Dan gaan wij over naar agendapunt 10, het raadsvoorstel Vaststelling Slotwijziging. Dan begin ik ook met een rondje langs de fracties. De fractie van **Beter Voor Rijswijk, de heer Braam**.

De heer Braam: Kort en bondig, akkoord.

De voorzitter: Ga ik over naar de fractie van **GroenLinks, mevrouw Alberts**.

Mevrouw Alberts: De slotwijziging is normaal gesproken niet een heel politiek beladen voorstel. Deze keer behelst het toch iets meer mede door de coronacrisis zijn er veel meer punten in opgenomen. We hebben het er al over gehad over Eneco en het Groeifonds, hebben we net bij het vorige agendapunt over gehad en op 27 oktober hebben we het er ook al over gehad. Daarom beperk ik me verder, voorzitter, tot het stellen van twee meer technische vragen. Er is in 2020 minder opbrengst uit het straat parkeren en uit het naheffing-parkeren. Waarom wordt dit in de slotwijziging niet direct uit de bestemmingreserve parkeren gehaald? Nog een andere vraag, zou u ons de wijziging nummer 3 van de programmabegroting 2020 willen doen toekomen? Het college vraagt namelijk aan de raad om deze vast te stellen.

De voorzitter: Ga ik over naar de fractie van **D66, de heer Dolmans**.

De heer Dolmans: Wij zijn akkoord.

De voorzitter: De fractie van de **VVD, de heer Sleddering**.

De heer Sleddering: Wij zijn akkoord met dien verstande dat wij natuurlijk gelet op de eerdere discussie ons bezwaar nogmaals willen herhalen dat 20 miljoen van de Eneco-opbrengst zo naar de tekorten in het sociaal domein zijn gegaan. Dat vinden wij toch jammer. Dat wou ik nog even gezegd hebben.

De voorzitter: De fractie van het **CDA, de heer Van Enk**.

De heer Van Enk: Akkoord.

De voorzitter: De fractie van **Wij. Rijswijk, de heer Van Bemmelen**.

De heer Van Bemmelen: Ook akkoord.

De voorzitter: De fractie **PvdA, de heer Kooy**.

De heer Kooy: ik zal het kort houden. De tekst van het voorstel, de toevoeging algemene reserve van 20 miljoen, solvabiliteitsfactor verhogen. Het is een beetje verzonnen, ik ben het met de collega van Rijswijks Belang eens, het is een moeilijke term, maar plotseling hebben we dat vorig jaar bedacht als zijnde van we vinden dit een relevant kengetal. Kom ik niet tegen in de verplichtingen, is leuk dat we dat nu om armen, maar

hoeft van ons niet zo. Er staat genoeg op de rekening om solvabel te zijn. Het reserve Groeifonds, een verhaal zonder pijlers hebben we net al genoeg bij stilgestaan. De bijlage eronder, staan hele interessante dingen in, zullen wij bij de jaarrekening ook verder bekijken. Het valt ons op dat de inspanningen van de boa's niet tot meer kosten hebben geleid. Was ook benieuwd of dat wel tot meer opbrengsten hebben geleid of dat we daar ook een uitputting van het boa-capaciteit hebben bereikt? Die mensen werken hard en lang. Hebben we daar een uitputtingsslag opgedaan wat later ons weer gaat kosten? Maar nog even inhoudelijk iets. De fietsenstalling, daar wordt nu krediet voor gevraagd. Is dat niet heel netjes om dat ook via de Mobiliteitsfonds te laten lopen? Het is een erg cijfermatig verhaal over de corona en de corona-aspecten. Wij zullen graag op een later tijdstip nog een keer na willen komen op de effecten van wat heeft corona nou betekent voor de maatschappij en de gevolgen en daarbij ook graag partners betrekken, zoals WSP, FSP, scholen, welzijnsinstelling om gewoon een brede doorkijk te maken van wat heeft corona voor werkelijke impact gehad anders dan de financiële kengetallen die hier staan. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Kooy. Ga ik over naar **Gemeentebelangen, de heer Van der Velde.**

De heer Van der Velde: Akkoord.

De voorzitter: **Rijswijks Belang, de heer Weterings.**

De heer Weterings: Voorzitter, akkoord, alleen met een kleine kanttekening over de 20 miljoen en de algemene reserves. Wij hadden graag toch nog wat meer druk uitgeoefend willen zien op het rijk waarvan we nog heel veel geld tegoe hebben voor deze sector.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik over naar het eerst termijn voor het college. **Wethouder de heer Keus.**

De heer Keus: Ik zal even door de vragen inderdaad gaan. De fractie van GroenLinks, minder opbrengst parkeren, waarom niet uit de parkeerreserve? Wij hebben gemeend de totale financiële impact, de knelpunten die we zien om dat op deze manier zo op te lossen. Ook omdat we toen we dit hebben voorgesteld en ook hebben bedacht om ook een goede administratie bij te kunnen houden, mocht er inderdaad ook een claim komen nog in de landelijke regelingen dat we dat goed in kaart allemaal hebben. Ze willen hem ook inzicht houden. Dus daarom hebben we ervoor gekozen om het op deze manier zo in kaart te brengen, zodat echt de schade als gevolg van corona, de financiële schade dan, integraal gepresenteerd kan worden. Dat is de afweging die daarbij gemaakt is. Moet ik eerlijkheid bekennen dat ik uw tweede vraag even niet goed heb weten te noteren. Dat ging over ...

Mevrouw Alberts: Of we de wijziging nummer 3 van de programmabegroting kunnen krijgen?

De heer Keus: Die komt u kant op. Twintig miljoen toevoegen aan de algemene reserve, het voorstel in het kader van de solvabiliteit, ik ben het eens met de heer Kooy op basis waarvan en welke discussie hebben we daarover gevoerd. De discussie hebben we wel gevoerd, maar het moet ook geborgd worden in beleid en dat zal ook aan de orde komen bij het actualiseren van de diverse financiële nota's. Daar zal ook inderdaad beleidsmatig, inhoudelijk ingegaan worden op het belang van sterke solvabiliteit en inderdaad ook welke norm wil je daarbij hanteren en dan zal die ook beleidsmatig worden geborgd en die discussie gaat nog in de raad plaatsvinden, maar we nemen hier wel een voorzet op om het op deze manier zo te doen. Dat hebben we het afgelopen halfjaar ook, denk ik, goed weten te onderbouwen en te beargumenteren. Voorzitter, dan zou ik bijna voorbijgaan aan het andere terechte punt, denk ik ook, van de heer Kooy. Corona, het wordt nu vanuit financiële impact aangevlogen, maar wat heeft corona nou in de Rijswijkse samenleving gedaan. Ik neem dat

voorstel voor een wat bredere discussie daarover ook met partners en wat zien we nou in de stad gebeuren, die neem ik mee naar het college om te kijken of we daar iets mee kunnen doen, maar als ik voor mezelf spreek denk ik dat dat een hele waardevolle discussie of althans discussie, bespreking kan opleveren over inderdaad hoe diep en dat is het ongetwijfeld, dat zien we inderdaad denk ik om ons heen, maar om daar een goed beeld van te krijgen hoe dat ingrijpt in de samenleving. Die neem ik mee terug naar het college om te kijken of we daar een voorstel voor kunnen doen. Voorzitter, dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. We zijn aan het einde van de eerste termijn, twee toezeggingen genoteerd. Begrotingswijziging nummer 3 zal nog toegestuurd worden ten behoeve van de raadsbehandeling en een wat bredere of diepere discussie over de effecten van corona op onze Rijswijkse samenleving. Is er daarbij nog behoefte aan een tweede termijn? **mevrouw Alberts, GroenLinks.**

Mevrouw Alberts: Waar ik nog even op terug wilde komen was het antwoord van de wethouder over de parkeerreserve, het integraal opnemen van de corona-impact. Maar we hebben juist die parkeerreserve is ingesteld om juist die buffers daarin dat op te vangen. Dus dan zet je de reserve niet in waar hij eigenlijk voor bedoeld is. Dus ik vind het wel vreemd dat het dan niet uit de reserve wordt gehaald. Dus dat zou ik ook nog graag wel terug willen zien dat dat wat nu aan parkeren, minder aan opbrengsten is dat dat wel uit de bestemmingsreserve parkeren wordt gehaald.

De voorzitter: **De heer Kooy PvdA.**

De heer Kooy: Heel kort in deze verlengde. De fietsenstalling hadden wij gevraagd, ik neem aan dat dat eenzelfde redenering heeft dat we het zichtbaar willen maken en dat hij niet via de Mobiliteitsfonds loopt. Dus graag daar een bevestiging van.

De voorzitter: **Wethouder Keus, tweede termijn.**

De heer Keus: Dank u wel, voorzitter, en meteen inderdaad een bevestiging daarvan. Het is inderdaad de reguliere manier om dat vanuit de reserve zo te bekostigen, maar dit zijn allesbehalve normale tijden. Dus wij hebben gemeend inderdaad om een totaaloverzicht aan te kunnen bieden van de impact van corona, maar als u daarvan wilt afwijken, staat u dat vrij om dat middels een amendement 15 december aan te passen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we aan het einde gekomen van de tweede termijn. Ik kijk even rond. Mag dit als een hamerstuk naar de raad toe?

Mevrouw Alberts: Voorzitter, de wethouder heeft ons verzocht om een amendement in te dienen dus ja, dan gaat dat niet.

De voorzitter: Dan wordt het een **bespreekstuk**. Dan zijn wij aan het einde gekomen van agendapunt 10.

11. Raadsvoorstel Wijziging APV 2019

De voorzitter: Dan gaan we verder met agendapunt 11, raadsvoorstel Wijziging APV 2019. Ik heb geconstateerd dat er bij de rondvraag verschillende fracties vragen hebben gesteld gerelateerd aan de APV. De fractie van Gemeentebelangen over handhaving afval. Het CDA, bestuurlijke boete, cautie. De PvdA die diverse vraag heeft gesteld in het kader van de rondvraag over een messenverbod en carbidschieten. Ik wil de

betreffende fracties verzoeken om deze vragen hier bij de behandeling van de APV te betrekken, dan scheelt dat zo meteen weer in de rondvraag. Begin ik weer met een rondje langs de fracties. De fractie van **Beter Voor Rijswijk, de heer Paredes Sanchez**.

De heer Paredes Sanchez: Allereerst 21 juni 2016, Telegraaf, heb ik een persoonlijk interview afgelegd omtrent wat er allemaal gebeurde in de bossen in het Rijswijkse en wij zijn heel blij met wat daar allemaal aan het gebeuren is in de APV, het verbod op het lachgas, het verbod op messen dragen, het verbod om personen die niet in de plantsoenen thuishoren dat die daar ook niet mogen zijn. De politie en handhaving hebben nou handvaten gekregen om deze zaken op orde te brengen en op orde te houden. Dus we zijn heel blij als Beter Voor Rijswijk, ik denk als Rijswijk zelf gewoon, dat deze APV, deze veranderingen zijn doorgevoerd. Daar zijn wij gewoon echt heel blij mee. Daar moeten we vooral niet meer aan tornen en deze zaak gewoon lekker ondertekenen en zorgen dat de politie en de handhaving aan de gang gaat met deze verse, mooie, fantastische, bijna een Beter-Voor-Rijswijk-APV.

De voorzitter: De fractie van **GroenLinks, mevrouw Alberts**.

Mevrouw Alberts: Het voorstel tot het wijzigen van de APV kende een valse start. Mijn bijdrage bijna ook. Het college liet op 10 november een persbericht uitgaan dat er mee begint dat ze vandaag heeft besloten om een geactualiseerde Algemene Plaatselijke Verordening naar de gemeenteraad te sturen en pas 10 dagen later 20 november ontving de raad daadwerkelijk het voorstel. Het is wat ons betreft de verkeerde volgorde. Waarom communiceert u eerst via de pers? Kunt u toezeggen voortaan alerter te zijn dat de juiste volgorde wordt gehanteerd, dat de raad het voorstel heeft ontvangen voordat we in de pers moeten lezen dat er een voorstel richting de raad is gestuurd? Wethouder Besteman, wist vergelijkbare vragen aangaande een de hernieuwde versie van de Welzijnsnota afgelopen dinsdag niet te beantwoorden, maar wellicht dat waarnemend burgemeester Verkerk er vandaag in de openbaarheid wel een antwoord op heeft. Een positief gegeven is dat hij het verbod om carbid te schieten heeft laten opnemen in het voorliggend voorstel. Carbidschieten moet je niet willen in een stedelijk gebied als Rijswijk. Dat kan alleen maar leiden tot grotere ongelukken en veel schade. Ziekenhuis en huisartsenpost zijn door corona al overbelast en er kunnen geen vermijdbare patiënten bij hebben. Het voorstel sluit aan bij de omliggende gemeenten en in combinatie met het landelijke afgekondigde vuurwerkverbod zal de jaarwisseling in Rijswijk hopelijk voortaan rustiger verlopen dan voorheen het geval was. Minder te spreken zijn we over het toevoegen van artikel 2:45, het verbod op het bevinden in of op plantsoenen en groenstroken. De enige uitzondering in het voorstel is ervoor zover in opdracht van een bestuursorgaan of openbaar lichaam werkzaamheden worden verricht. Maar hoe zit het dan bijvoorbeeld met mensen die uit eigen beweging zwerfafval uit de plantsoenen en groenstroken halen of kinderen die verstoppertje spelen of heimelijke geliefden die in de beschutting van bomen en heesters elkaar treffen? Zijn ze dan in overtreding volgens dit artikelvoorstel? Waarom zou er moeten opgetreden worden tegen personen die verblijven in de plantsoenen? Is het hier te doen om dak- en thuislozen? En hebben ze dan een alternatief? Wegjagen met de APV in de hand heeft geen zin. Daarmee komen deze personen alleen nog maar meer in de problemen. Graag horen we van de waarnemend burgemeester hoe hij dit ziet. Dan, voorzitter, via u richting wethouder Van de Laar over het voorstel om in artikel 4:11 lid twee onderdeel G toe te voegen. Nog geen jaar geleden besloot de gemeenteraad dat er voor het kappen van zieke bomen een vergunning moet worden aangevraagd. Nu stelt dit college voor om het kappen van houtopstanden met een besmettelijke ziekte weer vergunningsvrij te maken, terwijl daar onvoldoende grond voor is en er afgelopen jaar in de uitvoering vele fouten zijn gemaakt. De procedure rondom bomenkap zou inzichtelijk, duidelijk en toetsbaar moeten zijn. GroenLinks vreest daarvoor het ergste als bomen met een besmettelijke ziekte in de APV weer vogelvrij worden verklaard. Want hoe wordt die besmettelijke ziekte dan geconstateerd? Hoe

komen inwoners erachter waarom de bomen worden gekapt? En vindt er wel compensatie plaats? Alleen bij de iepziekte is een noodprocedure op zijn plaats, maar bij alle andere boomziektes volstaat het om de normale kapvergunningsprocedure te volgen. Iepziekte is namelijk een zeer besmettelijke boomziekte, waarbij er niets anders opzit dan de besmette boom zo snel als mogelijk te kappen om verdere verspreiding te voorkomen. In Rijswijk is dat anno 2020 echter niet de praktijk. Na constatering van de iepziekte zien we de besmette bomen weken later nog staan. Waarom er zo'n lange tijd overheen gaat, is niet duidelijk. Er wordt niets naar de inwoners gecommuniceerd. Geen lint om de boom met aankondiging dat deze gekapt gaat worden. Geen brief in de brievenbus, geen bericht in de krant of op de website van de gemeente en geen aanvraag voor een kapvergunning. Als er uiteindelijk wel gekapt wordt dan gebeurt dat niet alleen bij de iep waar de besmetting is geconstateerd, maar bij alle iepen die in de omgeving staan. Hoe fout het kan gaan, hebben we recent gezien op de Delftweg richting de grens met Delft. Daar is er alles aan gedaan om bij recente aanpassingen van de kanaaloever de bomen te behouden. In september is bij een aantal van deze 15 bomen in opdracht van de gemeente met alleen een visuele inspectie helaas iepziekte geconstateerd. Vervolgens gebeurde er een tijdlang helemaal niets. Pas in de ochtend van woensdag 4 november werden de bewoners plotseling opgeschrikt door het geluid van bomen die werden omgezaagd en ze zijn ervoor gesprongen om verdere kap te voorkomen. Ook zijn bijvoorbeeld bij een verpleeghuis in Steenvoorde en in de buurt van de Van Mooklaan in Eikelenburg iepen naar een vluchtige constatering van de iepziekte zonder verdere communicatie of vergunning pas weken later massaal gekapt. Ander voorbeeld op het Jaagpad tussen de Steenplaatsbrug en het A10-viaduct zijn begin vorige maand alle bomen die daar aan het water stonden verdwenen. Weer zonder lint, zonder enige andere vorm van communicatie. Vanochtend begreep ik van de wethouder dat deze bomen ook iepziekte hadden, maar op het meegestuurde kaartje staan ook twee gezonde iepen die nu ook gekapt zijn. Waarom zijn deze gezonde iepen ook gekapt? Waarom is er voorafgaand aan de kap geen lint om de bomen gespannen met de mededeling dat deze gekapt zouden gaan worden? En hoe is de compensatie van deze bomen geregeld? Maar ook zonder de besmettelijke iepziekte gaat het geregeld mis met de inzichtelijkheid, duidelijkheid en toetsbaarheid bij het kappen van bomen. Bij Hofstede in de Landgoederenzone zijn in de zomer veel bomen gekapt waarvan er velen een stam diameter hadden van meer dan 15 cm, zonder markering, zonder vergunning. Waarom? Al met al krijgen we nou niet het idee dat de bomen in Rijswijk helemaal in goede handen zijn om het eufemistisch uit te drukken. Markering bij bomenkap is onderdeel van het staand beleid. Compensatie van de natuurwaarden is onderdeel van het staand beleid. Deze wethouder zegt als we hem vragen naar duurzaamheid en als het daarover gaat dat het dan om de echte uitvoering gaat, maar juist in de uitvoering zien we zoveel misgaan. De basis is niet op orde, daarom verzoeken we u om ervoor te zorgen dat wanneer de gemeente opdracht geeft om bomen te kappen de uitvoering daarvan altijd vooraf inzichtelijk, duidelijk en toetsbaar is. Dat omwonenden actief worden geïnformeerd. Dat bij iepziekte en ook alleen bij iepziekte sneller overgegaan wordt tot het kappen van alleen de iep of de iepen waar daadwerkelijk door onderzoek van een boomchirurg deze zeer besmettelijke ziekte is geconstateerd. Maar nimmer dat voorbij mag worden gegaan aan het informeren van de inwoners.

De voorzitter: **De heer Dolmans D66.**

De heer Dolmans: Wij hebben de aanpassingen in de Algemene Plaatselijke Verordening gelezen en inderdaad een paar vragen. De vraag die ook al door collega van GroenLinks is gesteld met betrekking tot artikel 2:45, het verblijven in parken. De manier waarop het nu is geformuleerd, betekent dat ik vanuit mijn huis niet eens meer het park in mag lopen, want ik mag er gewoon helemaal niet komen. Dat lijkt me niet de bedoeling. Ik denk dat de bedoeling is om het overnachten in parken tegen te gaan. Daar kan ik op zich achter staan. Vraag aan het college is dan wel hoe ga je dan om met mensen die op een groenstrook langs de Vliet 's avonds of heel vroeg 's ochtends een tentje opslaan om daar te gaan vissen. Dat lijkt me niet iets wat we moeten

verbieden. Dan artikel 2:73 a over het carbid, daar kunnen wij van harte achter staan. De vraag is dan wel waarom regelen we dan ook niet een verbod op knalvuurwerk in de APV, want de argumentatie voor het carbidschieten en het knalvuurwerk lijkt mij één en dezelfde. En ten slotte zal het u niet verbazen het krijtverbod, dat willen wij graag uit de APV hebben, want ik denk dat er nu nog meer een reden is om dat te doen dan toen we de vorige keer de APV behandelden. Inmiddels zien we in Rijswijk overal op de straten 1,5 meter afstand houden staan. We zien overal op de straten met name op de fietspaden staan dat je je fietslicht in het donker moet aanzetten. Dat zijn hele nobele dingen, maar die zijn wel in strijd met dat krijtverbod. Dus haal het krijtverbod nou gewoon uit de APV.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik over naar de **VVD, de heer Sleddering.**

De heer Sleddering: Wij hebben de wijzigingen gezien. We zijn er blij mee, vinden dat een aantal noodzakelijke aanpassingen hebben plaatsgevonden. Ik zit alleen met één klein probleem dat heeft te maken met de volgorde van de agenda. Wij gaan het later op de agenda over de deelscooters hebben en één van de problemen daar is dat die zo wel eens wat nonchalant worden neergezet. Nu staat in de APV een artikel 2.51 die over het stallen van scooters gaat en mijn vraag aan de burgemeester is of hij met dat artikel goed uit de voeten kan om straks die andere problematiek aan te pakken. Maar dat zien we pas bij een volgend agendapunt, maar ik wou het vast maar even meegeven. Verder zou ik het college willen oproepen tot het volgende: de boel op orde bestaat uit twee dingen, dat is één goede regels en twee stevige handhaving. Dus dit is nu fase één. We hebben nu een goede APV, een aangepaste moderne APV en nu komt het aan op de handhaving. Er valt niets meer te verhullen. Het staat nu duidelijk. De handhavers hebben een handvat gekregen en dat moeten we nu ook gaan doen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik over naar het **CDA, de heer El Majjaoui.**

De heer El Majjaoui: We zijn ook aangenaam verrast en heel blij dat de APV Rijswijk uitgebreid is met artikelen die de leefbaarheid, veiligheid, openbare orde bevorderen, met name lachgasverbod, messen en andere voorwerpen, verstoren openbare ruimte. Nou goed, wat mijn voorganger hier ook heeft aangegeven met betrekking tot de handhaving hiervan. Hoe gaat het college of de burgemeester met name die belast is met openbare orde en veiligheid hier vorm aan geven? Hoe gaat hij wat betreft de handhaving dit organiseren? Zijn er gesprekken met de politie dan wel het driehoeksoverleg? Hoe gaan wij hier meer de artikelen tot hun recht laten komen, zodat wij ook consequent de leefbaarheid, veiligheid in buurten en straten kunnen borgen. Dat is de eerste vraag die ik heb gesteld met betrekking tot de APV. De tweede vraag is inderdaad het onderwerp carbid, dat is ook hier pas de revue gepasseerd. Vooruitlopend op het verbod op vuurwerk dit jaar, denk ik, wat wij ook zien in het nieuws en de ontwikkelingen gaande, dat er toch signalen zijn dat hier carbidgebruik toegepast gaat worden. De vraag is: hoe gaat de burgemeester dit tackelen of handhaven? Het staat goed, het is heel mooi en we zijn er heel blij mee. Het is ook een instrument of een handvat voor de handhaving. Maar wie gaat hiermee aan de slag om toch proactief verstoringen dan wel brandhaarden te voorkomen? Ik heb de derde vraag met betrekking tot de APV. En daar zijn we ook heel blij mee. Onlangs heb ik een mail gestuurd naar het college met betrekking tot het voeren van dieren, wilde dieren. Dat is ook opgenomen in de APV, artikel 2:60, houden en/of voeren van hinderlijke en schadelijke dieren, die is uitgebreid, geactualiseerd, daar zijn wij ook heel blij mee. Ik heb expliciet gevraagd of er borden kunnen komen in gebieden waar dat veelvuldig plaatsvindt, want als je terugkijkt naar de ingekomen stukken zijn er ook een aantal brieven van burgers, onze inwoners onwijze last hebben van ongedierte, ongewenste dieren zoals ratten en muizen. Voor een deel komt dat hierdoor. Ik weet dat er in de begroting is opgenomen dat er een bewustwordingsbeleid wordt gehanteerd, maar alsjeblieft de borden zijn ook van belang. Dat

kweekt ook bewustwording en alertheid bij de mensen die met alle goede bedoelingen de dieren voeden, maar niet de consequenties daarvan weten. Dus deze drie vragen zou ik graag beantwoord willen hebben.

De voorzitter: Dank u wel, de heer El Majjaoui. Ik had vanuit de fractie van het CDA nog twee vragen bij de rondvraag staan over het traject bestuurlijke boete en afspraken OM inzake cautie. Mijn vraag is om die bij deze discussie ook te betrekken. Wilt u die vragen nog eventjes kort samenvatten?

De heer El Majjaoui: Dat is inderdaad ook de vraag die wij wilden stellen. Dat is een traject die hiervoor heeft gespeeld met betrekking tot inderdaad bestuurlijke boetes. Nou die ga ik even tevoorschijn, want die ken ik niet helemaal uit mijn hoofd. In het verleden hebben wij gezamenlijk met een aantal fracties dan wel partijen gepleit voor bestuurlijke boetes. Het voordeel van bestuurlijke boetes: het is laagdrempelig; het is een gemeentelijke aangelegenheid. Het geld stroomt ook direct in de gemeentekas, maar dat is niet het doel op zich. Het doel is de leefbaarheid, veiligheid te bevorderen. Maar dat is ook een instrument of een handvat voor onze handhavers om hiermee aan de slag te kunnen. Maar goed, uit een onderzoek is gebleken dat het niet rendabel is, wat voor een deel terecht is. We zijn een kleine gemeente, nog groeiende, maximaal 60.000 inwoners. Maar de tweede vraag, die ik zou willen stellen dat was het tweede scenario. Gaat de burgemeester in gesprek met Den Haag om mee te kunnen liften? Want ze hebben de instrumenten al. Ze hebben het apparaat al. Wij kunnen gewoon alleen de lusten vangen en de lasten liggen bij hen: bezwaren, verhoren en inningen. Heeft de burgemeester gesproken met Den Haag om toch die samenwerking vorm te geven? En het tweede was ook toegezegd destijds, de cautieplicht, het is een tussen haakjes bureaucratische hobbel om daar voor kleine gedragingen op straat, afvalstoffenverordeningen et cetera, de cautieplicht niet hoeven toe te passen. Ik weet dat er bijvoorbeeld in Amsterdam, Utrecht dat het ook gaande is. Er vindt bij een strafrechtelijk dan wel bestuursrechtelijk traject vinden voor kleine vergrijpen geen cautieplicht plaats. Is dat ook mogelijk hier dat wij onze handhavers daarmee niet hoeven mee te belasten? Maar het Openbaar Ministerie moet daar een beslissing over geven. En dan vraag ik nogmaals: heeft dit gesprek plaatsgevonden met het Openbaar Ministerie?

De voorzitter: Dan ga ik over naar de fractie van **Wij. Rijswijk, de heer Van Bemmelen.**

De heer Van Bemmelen: Ik kan mij aansluiten bij de heer Dolmans en bij de heer Sleddering wat betreft zijn vraag of deelscooters.

De voorzitter: Dan ga ik over naar de fractie van de **PvdA, de heer Kooy.**

De heer Kooy: Zonder hele politieke betogen zal ik gewoon een aantal technische vragen willen stellen, ook gelet op deze periode waar we een interim-burgemeester hebben, want soms ben ik het helemaal met de heer Van Enk eens, snappen of schrappen. Dus laten we daar eens een keer heel goed naar gaan kijken. Er wordt gesuggereerd, laten we het weer hebben over de oude stoepveegwetgeving of regelgeving, als er sneeuw ligt. Laten we dat alsjeblieft niet doen nu. Dus ik wil beginnen met een aantal dingen die ook al eerder zijn genoemd. Het APV-voorstel om uitbreiding op te nemen over messen. Wat is hier anders aan dan de bestaande wetgeving? Want wat ik mij kan herinneren van een grijsverleden is dat je überhaupt al niet met een voorhanden zijnde mes over straat mag. Dus hebben wij nu een aanvulling echt? Waar zit dat technisch in? Ik verwacht ook vanavond daar niet altijd een detailoplossing in. Het mag ook later worden die beantwoording. Dat hij nagestuurd kan worden, maar misschien een korte introductie waarom dit een toevoeging is wel graag vanavond. Carbidschieten, wij hebben ook eerder gezegd binnen de bebouwde kom lijkt ons dat niet heel verstandig. Maar waarom dan expliciet carbidschieten? Er zijn nog heel veel mogelijkheden om heel veel geluid te maken. Wat is hier anders dan andere wetgeving omtrent

geluidsoverlast? Wat willen we hiermee bereiken? Als het een stukje promotie is van doe dat niet. Ja, dan moeten we een advertentiecampaignedaarover starten en niet in een APV zetten wat zo stoffig is wat toch niemand meer leest. Dan het verbodsgebied om te verblijven, wat is de term verblijven? We hebben net al gehad vissers die met een tentje in een berm willen staan bij een sloot, kinderen die spelen. Mag ik in slaap vallen op een bankje wat in het park staat? We hebben picknicktafeltjes in plantsoenen staan en dergelijke. Ik denk dat de term verblijven is gezocht, omdat je bijna geen zwervers slapend aantreft. Dus dat we daarnaar uitwijken. Maar ook, hoe groot is het probleem in de openbare ruimte? Want we hebben heel veel verwijzingen gehad, bijvoorbeeld naar de Hofstede, maar dat is particuliere ruimte en is hier niet van toepassing. Dus hoe groot is het probleem? Wat is het vervolg als je als boa een dakloze aantreft in de bosjes, wat dan? Met de APV zeggen ga weg? Los dat het probleem op? Wat zijn de vervolgstappen? Ik verneem dat er ook te weinig opvangplekken zijn voor dak- en thuislozen. Dus wat willen wij hiermee dan bereiken? Over de stadsgrens jagen of naar particulier terrein jagen? Ik ben heel blij dat het stoepkrijtverbod weer even ter discussie is gesteld, zeker ook als er wethouders staan bij hele mooie tekeningen op de Bogaardplein van kijk eens hoe mooi dit is. Alles mag als je daar ontheffing voor hebt aangevraagd, maar laten we zorgen dat het niet te ingewikkeld wordt. Ik was ook heel benieuwd en dat sluit ook aan bij wat de heer El Majjaoui aangaf: hoe zien wij dan de inzet van de boa's? De bevoegdheden van boa's zijn ook beperkt, zijn oorspronkelijk voor het handhaven van zaken in de openbare ruimte. Wat verwachten we dan van de boa's? Mogen zij kofferbakken openen? Mogen zij een blik in auto's werpen? Wat mogen ze dan? En als wij deze uitbreiding van de taken willen, gaan ze dan ook telefonisch benaderbaar worden. Hoe gaan we daarmee om? Dus de ontwikkelingen van de boa's is natuurlijk een heel gezonde. Ik heb ook niks tegen de boa's die hier druk bezig mee zijn, maar ik wil wel graag dat zij weten met welk mandaat zij optreden, dat we ook geen onrealistische verwachtingen van ze hebben, zoals ik misschien bij de VVD hoor, maar ik denk dat die ook helderheid wil hebben van met welke opdracht sturen we ze dan op pad. Want zonder handhaving heeft een APV ook geen zin. Voor zover even wat technische vragen voor de eerste ronde.

De voorzitter: Ga ik over naar **Gemeentebelangen Rijswijk, de heer Van der Velde.**

De heer Van der Velde: Ten aanzien van de APV was de vraag of ook afval toegevoegd kon worden op de lijst. Het één en ander zou zijn toegezegd, heb ik echter niet daarin aangetroffen. Ten tweede, het onderwerp toevoegen lachgas, de messen en het carbid. De reactie op de huidige maatschappelijke ontwikkelingen en het klinkt logisch om dat daarin toe te voegen. Echter, op al die onderwerpen moet worden gehandhaafd en de vraag is: kan dat wel en is dat wel mogelijk? Dientengevolge zou het niet onlogisch zijn om de lange lijst van huidige onderwerpen nog eens kritisch tegen het licht te houden in het kader van de wereld van vandaag.

De voorzitter: Tot slot **Rijswijks Belang, de heer Weterings.**

De heer Weterings: Wij hadden ook enigszins toch wat verbazing, toch 20 pagina's dikke veranderingen in de APV, want de vorige voorzitter had gezegd na het confettischieten en het ballonnen-oplaten en geprepareerde voorwerpenverbod dat we er voorlopig twee jaar niets aan zouden doen, maar zoals je ziet, kan er met een jaar tijd, de tijd behoorlijk keren. Voorzitter, wij hadden een vraag, zeker toch wel een hele belangrijke dat wij heel graag uitgezocht zouden willen zien. Artikel 2.1 a, het verstoren van de openbare ruimte, u geeft hieraan dat het verboden is op of aan de openbare weg op enigerlei wijze de orde te verstoren, personen lastig te vallen of te vechten. Wij begrijpen die. Alleen vragen wij ons af of dit punt niet in strijd is met artikel 11 van de Europese Verdrag inzake Rechten van de Mens en artikel 9 van de Grondwet, waarin het gewaarborgd is dat eenieder, hij of zij kan spontaan de weg op om zijn of haar mening te uiten en dat kan dus best wel wat overlast veroorzaken. Dus dat punt zouden wij heel graag uitgezocht willen hebben en anders kunnen wij daar

niet in mee stemmen. We gaan natuurlijk niet tegen de Grondwet in of tegen het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

De voorzitter: Dan zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn. Dan gaan we voor een reactie naar **burgemeester Verkerk**.

De heer Verkerk: Ja, dames en heren, het is toch wel een beetje breedvoerige discussie, daar blijkt u interesse ook uit om goed te zorgen inderdaad voor de plaatselijke openbare orde. Ik proef een brede instemming om op de hoofdpunten van het dragen van messen, carbid en lachgas hiermee verder te gaan. Ik zal zo de vragen nog wel beantwoorden en over het verblijf heeft u aarzeling. Daar zal ik zo op ingaan. Maar over het geheel denk ik dat deze wijziging van de APV wel uw richting uitgaat. Ik zal proberen de sprekers zo goed mogelijk langs te gaan. Mijnheer Paredes, namens de fractie Beter Voor Rijswijk is akkoord en juicht het toe. Zo kennen we deze fractie ook. Het zijn crime fighters, law and order, spreekt mij zeer aan. De GroenLinks-fractie had wat moeite met het persbericht. Ja, kijk, in een duaal bestel is een college een eigenstandig orgaan in de rechtsstaat en neemt dus besluiten, neemt dus ook deel aan het publieke debat en functioneert ook in het publieke discours. Net het moment dat wij dit besluit namen, was er in Nederland een trending topic dat inderdaad ging over steekwapens, inderdaad ook ging over carbid. Vanuit de gedachte dat onze beleidslijn direct goed zou kunnen worden opgepakt in het publieke debat, hebben wij als gedualiseerd bestuursorgaan echt gemeend om zo snel mogelijk onze burgers op de hoogte te stellen van de voorstellen die wij hier doen. Wij dachten daar dus heel goed aan te doen en ook te opereren binnen het duale bestel. Dan heeft u discussie aangewakkerd over het bevinden, nee, het verblijven in de openbare ruimte met name in de plantsoenen. Andere fracties hebben het ook gezegd. Ja, wat wij zien is dat er nogal op kwalijke wijze gebruik gemaakt wordt van de openbare ruimte en de plantsoenen door mensen die daar rotzooi dumpen, mensen die daar onterecht zwerven en onterecht ook, volgens mij, daar slapen en verblijven, waardoor de openbare orde toch ernstig in het gedrang komt. Dus dat is de reden dat we de bepaling weer opnieuw hebben opgenomen, omdat er in toenemende mate op verkeerde wijze gebruik wordt gemaakt van dat stuk van de openbare ruimte. Er is niets mis mee dat mensen op hun eigen beweging zich daar bevinden. Ik vind het heel mooi als mensen zelfstandig afval opruimen. Als romantisch persoon begrijp ik ook wel dat personen elkaar wat meer willen leren kennen in een beschutte ruimte. Volgens mij is dat niet het verkeerde gebruik waar het over gaat. Dus als u zegt, kunt u toezeggen dat in toepassing van dit handbodsverbod uitsluitend wordt gekeken naar kwalijk, schade brengend gebruik en gewoon uit menselijk oogpunt verkeerd gebruik om daar te gaan slapen bij gebrek aan betere ruimte en dat als handbodsrichtlijn te gebruiken. Dan komen we daar denk ik tegemoet aan de goede gebruikers, zoals u daar voorbeelden van geeft die daar zich ook bewegen. Dan kan ik het opvatten als een richtlijn, als een handreiking in het dagelijks handhaven van deze gebieden en dan hebben we denk ik allebei onze zin. Daar ben ik altijd wel op uit. Indringend heeft u vragen gesteld over bomenkaf. Dan moet ik echt even naar wethouder Van de Laar. Ik zag hem schrijven dus die kan dat makkelijk aan.

De voorzitter: Die komt zo meteen, maak eerst uw termijn af.

De heer Verkerk: Dit is even voor het gebruik, verblijf. De D66-fractie heeft gesproken over het knalvuurwerk verbieden. Daar zijn we met nationale wetgeving mee bezig. Voor dit jaar is er op grond van de Noodwetgeving corona een algemeen verbod ingesteld. Het kabinet wenst de handhavers lokaal veel succes. Met het verbod stellen, ben je nog wel heel druk met het handhaven. Dus dat wou ik ook iedereen meegeven die daar nu voor pleit. We gaan dit jaar zien hoe we dit doen. Er zijn liefhebbers in het land om vuurwerk af te steken. Ik ken er wel één die in uw midden zit. Dus we moeten echt zien hoe we dit, dit jaar gaan redden met

nogal wat onrust in de samenleving. Ik kan u zeggen dat voorbereiding voor oud en nieuw al twee weken intensief verlopen op regionaal niveau, ook hier in Rijswijk met de diensten. Dus ik wou niet bij deze APV het verbieden van een knalvuurwerk invoeren. Eerst maar eens kijken hoe we dit jaar ermee omgaan. Carbid proef ik grote instemming. Dat is gewoon echt link spul. Dat kun je op het platteland nog wel doen met ervaren mensen, moet je echt niet in de stad doen, maar ik proef daar ook bij iedereen instemming. De VVD-fractie heeft gesproken over de deelscooters in 2.51 en het stallen. Ik ben bereid om daar in de handhaving wat extra op te gaan letten vanuit de gedachte dat de raad daar meer aandacht voor wil hebben. Dus dat geef ik wel door in de bespreking met ons handhavingsteam. Dan komt u op een breder punt, wat de andere fracties hebben gezegd. We hebben de regelgeving op orde, nou de handhaving. Dat is inderdaad een spannend vraagstuk. Er wordt heel wat gevraagd van onze handhavers ook in deze tijden. Dan geef ik nu een wat algemener punt, wat de raad zich wel moet realiseren. Door de coronamaatregelen zijn er ook in de ambtelijke dienst mensen in quarantaine en die ziek worden en door het zoveel mogelijk thuiswerken neemt de effectiviteit van overleg en de slagkracht van ambtelijke organisaties, dat zie je bijna overal, neemt ook af. Dat is nog een extra zorgpunt als het gaat om de handhavers. Ook bij handhavers zijn mensen af en toe overbelast en ziek. We hebben ook gewoon een coronageval gehad met quarantaine. Dus de situatie is de handhaving op orde. Ik vind eigenlijk van niet.

Dus is het op orde? Mijns inziens niet. We roeien met de riemen die we hebben. Ik heb er gewoon geen ander antwoord op. Het zou ook mijn voornemen zijn om daar waar het mogelijk is te pleiten voor uitbreiding. Er wordt landelijk ook al gesproken over hulpboa's en assisterende boa's die ook de gastheerrol zouden kunnen vervullen als het gaat om publieke ruimtes waar coronamaatregelen moeten worden gehouden, dan zit je te praten op het niveau van gastheren en gastvrouwen. Dus zo zijn we aan alle kanten bezig om de handhaving capaciteit ook in wat andere vormen met minder bevoegdheden op te krikken, maar ik zou daar wel wat meer bij willen hebben. Ik hoor vanuit de raad dat het ook zo is. Dus ik ga eens even met de wethouders praten of dat kan. Daarmee had ik, dacht ik mijnheer Sleddering beantwoord. Dan gaan we naar de CDA-fractie, die komt naast handhaving, ook over het vuurwerkverbod, heb ik allemaal gezegd. Ja, over ratten en muizen, dat is een algemeen punt van zorg. Dat zie je op veel plekken in de Nederlandse steden. U hebt gesuggereerd om wat meer aan bewustwording te doen en alertheid bij het publiek. Ik vind het in de eerste plaats ook een taak van de woningbeheerders en woningeigenaren, maar ik denk dat er wel aanleiding is om te kijken of we dat nog wat zouden kunnen intensiveren. Het moet niet veel kosten, heeft men erbij gezet. U had wat rondvragen gesteld over het traject bestuurlijke boete. Ik heb er vandaag wat informatie over ingewonnen. Uw eerste vraag over het traject bestuurlijke boete is bij ons weten beantwoord in de raadsinformatiebrief van 22 september. De afspraken over cautie dat heeft lang gelegen wat mij betreft, maar daarvan is het antwoord dat er contact is gezocht met het OM, daarbij blijken de arrondissementen Amsterdam en Den Haag niet op één lijn te zitten, want de verwijderingskosten bijna € 160 zijn, heeft dat ook een afschrikkende werking die zal leiden tot conformerend gedrag. Wij denken dat daarmee de zaak toch voldoende is afgedicht en daarmee is het onderzoek ook niet verdergegaan. De vraag over bestuurlijke handhaving op afval daar heb ik ook een antwoord op, dat heb ik vanmiddag ontvangen. Dat wil ik eigenlijk wel schriftelijk aan u toesturen, dat is anderhalve pagina dat ga ik hier niet samenvatten. Dus die krijgt u op papier. Ik dacht dat ik daarmee het CDA had gehad. Fractie van Wij. had ook de scooter vraag. Voor de Partij van de Arbeid had ik ook de vragen al eerder binnen. Dus daar had ik ook wat uitgebreider antwoord op. Over de messen, de wet verbiedt het bezit van bepaalde messen. Let op, het dragen van bepaalde type gebruiksmessen, zoals keukenmessen, is op grond van de wet in beginsel niet verboden. Daarmee ben je er dus niet. Het messenverbod in de APV verbiedt het dragen van al dat soort messen wel. Dus wij zijn strenger dan de wet en dat mag. Dus dat is de reden waarom we het toch opnemen. Landelijk zijn ze nog steeds bezig, maar wij beginnen er maar vast mee, want we hebben er het meest last van. Het carbidschieten is, denk ik,

ruim toegelicht. Het is toch gewoon te gevaarlijk in de stedelijke omgeving met risico's op ongelukken. Ja, het is niet alleen opgenomen om de geluidsoverlast tegen te gaan. Dat doe je dus ook. De geluidsoverlast is dus eenvoudiger te handhaven op basis van de APV dan op grond van de milieuregelgeving. Daar komt gewoon veel meer bureaucratische ballast bij. Dus dit is gewoon handiger. Daarmee bereiken we dus ook de geluidsoverlast. Over het verblijfsverbod heb ik, denk ik, genoeg gezegd. De wet en APV geven niet een precieze definitie wat verblijven is. Dus dan val je terug op de toelichting die in het maatschappelijk verkeer gangbaar is en dan hebben we het over het verblijfhouden en zich bevinden. Dat is op zich een voldoende omschrijving om handhavend op te treden. Ik heb het in het antwoord aan mevrouw Alberts al gezegd. We geven de richtlijn, de handreiking dat het daarbij uitsluitend gaat om schadelijk en kwalijk of onvoorzichtig gebruik, gelet op personen die van plan zouden zijn om daar te gaan slapen. Dus daar komen we dan uit. De boa's krijgen geen extra bevoegdheden, maar staan wel onder druk. Dus in die zin kan het systeem gewoon werken en gaan we gewoon kijken naar prioritering en naar capaciteit. Daarmee had ik dacht ik de PvdA ook bediend. Gemeentebelangen heeft nog gevraagd om aandacht voor handhaving, daar heb ik iets van gezegd. Ja, mijnheer Weterings ontpopt zich als een wetenschappelijk toegelegd jurist, want hij constateert spanningen met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Grondwet. Als dat zo zou zijn dan had ik het al lang gehoord.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Verkerk, voor uw eerste termijn. Met in ieder geval één toezegging dat u met een schriftelijke reactie komt op de vraag van Gemeentebelangen Rijswijk, bestuurlijke handhaving op afval. Ik wil u vragen of u dat voor elkaar krijgt om dat voor de raadsbehandeling naar de raad te laten doen toekomen. Dan heb ik nog een vraag openstaan voor **wethouder Van de Laar met betrekking tot bomenkap**, eerste termijn.

De heer Van de Laar: Als ik mag beginnen bij de inwoners, specifiek de inwoners aan de Delftweg die voor hun huis werden wakker gemaakt door het geluid van gezaag van bomen waar ze jarenlang voor hadden gestreden dat ze zouden blijven staan, namelijk de provincie zou ze weghalen voor de verbreding van de Vliet. Dan is het beyond the imaginable zal ik maar zeggen als dan uiteindelijk toch die bomen worden gekapt. En waarom is dat dan? Ik kan me die frustratie heel goed voorstellen. Maar we hebben het niet in de hand dat we zo'n rot ziekte als de iepziekte die inderdaad zoals uzelf, mevrouw Alberts, al zei, zeer besmettelijk is, voorbijkomt. Die houden we ook niet tegen, niet met het gemeentelijk beleid, niet met het APV. Vroeger was het staatsbeleid dat ze opgeruimd worden. Tegenwoordig zijn we als gemeente staan we daarvoor aan de lat, maar zodra dat geconstateerd is, moeten die worden gekapt, omdat ze anders het hele bomenbestand aantasten met als dood van de boom tot gevolg. We hebben in totaal 948 iepen in Rijswijk en daarvan zijn er 180 besmet, die zijn verspreid over heel Rijswijk en dat vindt iedereen terug op een website die we daarvoor hebben in het leven geroepen. Als u op Rijswijk.nl op iepziekte zoekt dan vindt u daar en de informatie over de iepziekte, maar ook een link naar het kaartje van alle bomen in de Rijswijk, de iepen in ieder geval en welke ziek en niet ziek zijn. Er worden een aantal vragen gesteld over hoe het wordt geconstateerd, hoe het wordt gecompenseerd, hoe de communicatie daaromtrent is. Dat zijn geen zaken die in de APV geregeld worden. Wat wel geregeld in de APV wordt, is waar een vergunning voor moet worden aangevraagd. En inderdaad hebben wij vorig jaar opgenomen dat dat ook voor zieke bomen het geval zou moeten zijn. Dat betekent dat er acht weken lang een vergunningsprocedure gaande is, maar als het betreft een besmettelijke ziekte dan wijst de praktijk uit dat we sneller zouden willen kappen en dat doen wij niet met plezier. Ik denk dat wij allen niet de politiek in zijn gegaan om bomen te kappen. Zo zijn ook alle mensen in het groenbeheer en ook alle mensen hier op het stadhuis niet dat vak ingegaan om bomen te kappen. Dus iedere keer als er een boom gekapt wordt en dat heb ik meegemaakt dat gaat mensen, ook de uitvoerders, aan het hart. Dat is dus ook niet ons beleid en onze doelstelling. Ik vraag toch en daar kunnen we misschien later over in gesprek: wat is de

vraag achter al deze vragen? Gebeurt het onzorgvuldig? Denkt u dat wij kappen of de iepziekte gebruiken om iets anders te verhullen? We doen in ieder geval niet zomaar kappen. Dan is er echt iets aan de hand en dat zijn de visuele inspecties wijzen dat uit en we hebben ook second opinions uitgevoerd, die wezen dat ook uit, ook naar aanleiding van de bewoners die toen de kap hebben stopgezet. Dat gebeurt zorgvuldig en door experts en ook onze eigen mensen zijn experts. Maar daar hebben we ook bomenchirurgen naar laten kijken. Maar dat het zorgvuldig gebeurt en dat er fouten zijn gebeurd de afgelopen weken is ook het geval. Na de zomer, toen geconstateerd is dat er een grote golf van iepziekte gaande was, is er niet gewerkt met linten, dat is wel de bedoeling, zijn er geen bewonersbrieven gestuurd, dat is wel de bedoeling. We hebben ons voorgenomen, dat was al de bedoeling natuurlijk dat we dat zorgvuldiger moeten doen. Dus als u zegt dat is niet gebeurd, daar ben ik het helemaal met u eens en is het de bedoeling dat als er dit wordt gecompenseerd bij toekomstige kap dat bewoners wel goed worden geïnformeerd, dat zij 's ochtends niet wakker schrikken van gezaag waar ze in ieder geval niets van afweten.

De voorzitter: Zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn. Ga ik over naar de tweede termijn van het Forum. De fractie **Beter Voor Rijswijk, de heer Paredes**.

De heer Paredes Sanchez: Weinig meer aan toe te voegen. Het doet ons wel deugd dat onze nieuwe burgemeester Verkerk al zo snel doorheeft wie en wat Beter Voor Rijswijk is. Dank daarvoor.

De voorzitter: De fractie van **GroenLinks, mevrouw Alberts**.

Mevrouw Alberts: Richting de waarnemend burgemeester, u had het erover dat u zo snel mogelijk de burgers op de hoogte wilde stellen en had het ook over dat het ook over carbid ging, maar het ging mij specifiek om het eerste persbericht wat u uitstuurde, daarin werd carbid nog niet genoemd, maar daar werd wel in aangegeven dat er een raadsvoorstel richting de raad was gestuurd alleen duurde het dus nog 10 dagen voordat we uiteindelijk dat hele raadsvoorstel ontvingen. Als u dan zo snel mogelijk de burgers op de hoogte wil stellen, dat begrijp ik, maar dat betekent ook wel dat u dan de raad zo snel mogelijk op de hoogte moet stellen. Zeker ook omdat u dat noemt in het persbericht. Dan zou u het toch met mij eens moeten zijn dat u dan tegelijkertijd met het meenemen van de burgers op de hoogte stellen van uw besluiten in uw collegevergadering dat u dat dan ook richting de raad doet. Dan terugkomend op artikel 2:45. Wij moeten er dan maar u op vertrouwen dat een aantal van de manieren om in het plantsoen of de groenstroken te bevinden dat daar dan niet op gehandhaafd wordt. Liever hadden we dat dan gezien dat dat heel duidelijk in het artikel zou staan, maar daar hebben wij mekaar gevonden. Maar het is juist, geeft u aan dat u het uitsluitend toepast op verkeerd gebruik en u noemt slapen bij gebrek aan geschikte andere ruimte om te slapen noemt u verkeerd gebruik van de plantsoen en groenstroken. Terwijl hebben deze mensen dan een alternatief? Nee, dat is dan dus niet het geval volgens u. Wat wordt er dan gedaan? Waar moeten ze dan terecht? Er is dus geen alternatief en dan gaat u ze weggagen met de APV in de hand. Dat heeft dan helemaal geen zin. Dan komen deze personen alleen nog maar meer in de problemen. Juist deze kwetsbare mensen daar zouden we iets voor moeten regelen en niet ze alleen nog maar verder in de problemen brengen. Daar hoor ik graag nog op hoe u dat dan precies ziet met dit voorstel.

De voorzitter: Een interruptie van **de heer Paredes van Beter voor Rijswijk**.

De heer Paredes Sanchez: Ja, even snel, kort. Zoals ik al had gezegd in het artikel van de Telegraaf waar we het hierover hadden is de onveiligheid die werd gevoeld door de burgers, terwijl zij 's avonds door de parken en de bossen liepen en dat daar mensen aan het slapen waren, in busjes zaten met bierblikjes in de hand. Daar is die APV-aanpassing voor om die mensen uit de bossen te weren, dat zijn mensen met kentekens uit het

oosten, die slapen daar. Daar moet het uitzendbureau voor zorgen dat die mensen een slaapplek hebben en niet Rijswijk.

Mevrouw Alberts: Maar weggagen dat is dus geen oplossing. Daardoor worden de problemen alleen nog maar groter van. Zoekt u alstublieft andere oplossingen daarvoor.

De voorzitter: Heel kort dan een reactie van de heer Paredes.

De heer Paredes: Ik denk niet dat dat de verantwoordelijkheid voor Rijswijk is om mensen uit andere landen hier een slaapplek te geven, terwijl zij niet eens ingeschreven staan in het Rijswijkse.

Mevrouw Alberts: Ongelooflijk. We gaan verder over de bomen. Heel erg fijn, wethouder Van de Laar, dat u het ermee eens bent dat het zorgvuldiger had gemoeten, want u was op zoek naar de vraag achter de vraag. Dat is precies wat we graag willen horen, namelijk dat dat niet meer zo gaat, zoals het dit jaar is gegaan met bomen die zomaar ineens verdwijnen. Dus dat het helder is, dat er altijd gecommuniceerd wordt. Dat inzichtelijk is waarom bomen verdwijnen en ook dat alleen voor de iepziekte een noodprocedure in gang wordt gezet en niet voor andere ziektes, want dat is het risico wat wij hier met die APV en daarom willen we dit ook specifiek in deze bespreking van de APV noemen, ook omdat we dat dus hebben gezien gewoon afgelopen jaar dat het gewoon echt faliekant mis is gegaan in de uitvoering. Daarom alleen voor de iepziekte een uitzondering in die APV en niet voor andere besmettelijke ziekte, want dat schept alleen maar precedent om zonder erbij na te denken bomen te gaan kappen. Dat hebben we gewoon te veel gezien. Dan op specifieke situaties bent u ook niet ingegaan, maar misschien dat u dat dan buiten de orde van deze vergadering, omdat we inderdaad natuurlijk over de APV aan het praten zijn, dat u daar dan nog misschien op terug zou willen komen al dan niet schriftelijk, al dan niet mondeling. Daar hoor ik graag nog een toezegging van u op. En dus ook graag nog meer helder aangeven hoe u dan in het vervolg in uw beleid, in de uitvoering dat borgt dat het niet meer zo gaat gebeuren zoals het dus afgelopen jaar is gebeurd, waarbij dus bewoners zelfs voor de zagen en dergelijke hebben moeten springen om kap te voorkomen.

De voorzitter: Ga ik over naar de **VVD, de heer Sleddering**.

De heer Sleddering: Dank aan de burgemeester voor zijn antwoorden. Vooral met zijn antwoord over de geparkeerde scooters, prima. Verder zou ik willen zeggen op zijn opmerking dat er in de tijd van corona ook veel handhavers ziek waren, ik zou zeggen allemaal op straat sturen, niet binnen zitten dat is veel gezonder en dan heb je minder kans op corona. .

De voorzitter: Het **CDA, de heer El Majjaoui**.

De heer El Majjaoui: Ik heb nog een aanvullende, althans aanvullende vragen met betrekking tot de APV in dit geval, ook met name de handhavingscapaciteit. U gaf aan dat u in overleg gaat treden met de wethouder of de betrokken wethouder om eventueel de boea-areal uit te breiden, mooi. Wordt er ook niet nagedacht over weekenden en avonden te werkstelling? Maar wat ik mis toch de politiecapaciteit. Zijn er ook gesprekken in de driehoeksoverleg? Ook gelet op het feit dat er nu dat wij ook te kampen hebben met een chronische onderbezetting bij de politie. Is daar ook regionaal een samenwerkingsverband om toch de APV-artikelen te kunnen handhaven en niet enkel alleen maar op schrift? Dat is de eerste vraag die ik graag beantwoord wil hebben. Er is sprake van politie-overleg, dan wel driehoeksoverleg of de partners uit de regio daarmee samen te kunnen werken. De tweede vraag is, u geeft aan dat inderdaad het voeden van wilde dieren een gemeenschappelijke kwestie is of de ruimte met betrekking tot woningbouwverenigingen wellicht. Dat is niet

helemaal waar, want het vindt ook plaats op de openbare ruimte en daar is de gemeente verantwoordelijk voor. De vraag is om artikel 2:60 kracht bij te zetten om te onderzoeken waar er eventueel borden plaats kunnen vinden. Dus echt aan het publiek te laten zien dat het strikt verboden is, want niet iedereen met name bewoners die veelvuldig gebruik maken van die gedragingen die lezen nooit de APV. Dus dat is de tweede vragen. De derde vraag, ik kan er niet helemaal uithalen welke gesprekken hebben plaatsgevonden, want u geeft aan dat er onenigheid is tussen Den Haag en Amsterdam met betrekking tot bestuurlijke boetes dan wel cautiëplicht. Maar zijn er gesprekken met betrekking tot de vrijstelling cautiëplicht met het Openbaar Ministerie? Is er gesprek gevoerd met Den Haag of wij samen kunnen werken of mee kunnen liften met betrekking tot bestuurlijke boetes? Dat wij niet het strafrechtelijke deel kunnen doen, maar overgaan tot bestuurlijke boetes. Dat de gemeente hier boetes kunnen uitdelen en de innig zal dan geschieden via de gemeente Den Haag.

De voorzitter: De fractie van **D66, de heer Dolmans**.

De heer Dolmans: Ik zou aan het law and order van de burgemeester ook justice willen toevoegen en rechtszekerheid, want dat is ook een hele belangrijke waarde en wat dat betreft denk ik toch dat we artikel 2:45 moeten aanpassen, omdat hij heel breed is geformuleerd. Zo breed dat inderdaad iemand die langs de Vliet een klein tentje opslaat en daar staat te vissen op basis van dit artikel beboet zou kunnen worden. Lijkt me echt niet de bedoeling dus denk dat we zelf maar als raad moeten zoeken naar een wat preciezere formulering. Wat betreft het krijtverbod heb ik misschien de beantwoording gemist, maar goed ik ga ook daarvoor kijken of we steun bij de collega's kunnen krijgen om dat krijtverbod uit de APV te halen.

De voorzitter: Dan ga ik over naar de fractie van Wij. Rijswijk.

De heer Van Bemmelen: Wij hebben verder geen vragen.

De voorzitter: . De fractie **PvdA, de heer Kooy**.

De heer Kooy: Het is fijn dat we inderdaad een aantal concrete voorbeelden hebben gehad waar de wetgeving nog niet zo ver voorloopt en we dat met APV wel kunnen doen, bijvoorbeeld messen. Ik ben het met de heer Dolmans eens over het verblijven dat dat inderdaad nog te veel vragen oproept over willekeur. Wil je gaan handhaven, moet je willekeur uitsluiten. De toevoeging van u van schadebrenging is misschien een oplossing. Wat ik in de antwoorden nog niet gehoord heb, is hoeveel problemen er nu zijn in de openbare ruimte waar wij overgaan en wat dan het vervolg is. Wat GroenLinks aangeeft, gaan we alleen maar staan te wapperen met een papiertje dit is de APV of hebben we daadwerkelijk ook nog een oplossing daarna? Dat is natuurlijk ook een politieke keuze of wij daar wel of niet achter kunnen staan, maar slechts zeggen het mag hier niet, is wat dit betreft onvoldoende. Wat gewoon noodzaak geeft om die willekeur en die schadebrenging toch in dat artikel te nemen, is dat we hier al verwarring hebben of dat je een biertje mag drinken in een park als je een auto hebt met een wit kenteken. Schijnbaar is dat al verwarrend genoeg voor sommige partijen. Dus hier moeten we echt wat aan doen, burgemeester.

De voorzitter: De heer Van der Velde van Gemeentebelangen, geen opmerkingen. **Rijswijks Belang, de heer Weterings**.

De heer Weterings: Toch even terugkomend op het antwoord van onze waarnemend burgemeester. Ik begreep, hij heeft natuurlijk nog niet echt de tijd gehad om het te laten uitzoeken, maar zijn antwoord van anders hadden we het wel gehoord, dat vind ik wel een beetje erg kort door de bocht. Mijn vraag is om dit nog

wel even uit te zoeken voor de raadsvergadering van 15 december, want u wilt een artikel op laten nemen in uw lokale wetgeving dat het dus echt verboden is om de orde te verstoren of personen lastigvallen op of aan de openbare weg en aan de andere kant staat in de Grondwet opgenomen en nogmaals ook vastgelegd in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens dat eenieder mag spontaan de weg op om zijn haar mening te geven. Dat is wel ontzettend tegenstrijdig. Dan kan je zeggen: ja, anders had ik het wel gehoord. Maar volgens mij is deze vraag nieuw. Hij is ook nog niet eerder gesteld door de fracties ook niet vorig jaar, ook niet vorige week. Het is een nieuwe vraag. Dus ik zou heel graag willen dat u met uw juristen dan, ik begin geen jurist, daar heeft u wel gelijk in, maar ik ben wel scherp op de inhoud, of u zou willen laten uitzoeken of uw artikel 2.1 a, het verstoren van de openbare orde, met vooral daarin aangegeven op of aan de openbare weg of dat niet in strijd is met artikel 9 van de Grondwet en artikel 11 van het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens waarin het is gewaarborgd. .

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we aan het einde van de tweede termijn van de raad, van het Forum gekomen. Portefeuillehouder Verkerk, voor uw reactie in de tweede termijn.

De heer Verkerk: Ja, zijn toch weer een heleboel vragen. Even snel, mevrouw Alberts, de raad op dezelfde manier op de hoogte stellen als het publiek vind ik een hele goede. Daar ben ik ook voor. Wij zijn een beetje gehandicapt door de procedures om stukken naar de raad te brengen. De griffiers praten op de vrijdagavond, terwijl wij op dinsdag al besluiten nemen. Dan zouden we daar iets aan moeten doen. We moeten het gewoon in het presidium even over hebben of we misschien de procedure wat kunnen aanpassen. Dat is mijn antwoord. Ik snap u, I feel your pain, ik begrijp het wel. Ik ben het er ook wel mee eens. Moeten we daar even bespreken hoe we dat gaan doen. Over het verblijf, daar heeft u in het tweede termijn weer interessante dingen gezegd. Ik heb geprobeerd u te volgen in uw pleidooi om goedwillend gebruik niet te willen verbieden en handhaven. Dat houd ik staande. Dat zou ook mijn werkinstructie zijn naar de handhavers: let nog wel even op dat goedwillende mensen er niet worden afgejaagd. Dat gaan ze ook echt niet doen, kan ik me gewoon niet voorstellen. Er volgt nog wel een werkinstructie, die kunt u nog wel inzien en daar kunt u ook controleren of dat er goed staat.

Mevrouw Alberts: Voorzitter, ter interruptie.

Mevrouw Alberts: Volgens mij hebben wij een ander beeld van mensen die goedwillend zijn, namelijk ik wil graag van u weten mensen die geen andere mogelijkheid hebben, zo noemde u in eerste termijn die slapen in de parken en plantsoenen en groenstroken bij gebrek aan geschikte ruimte die noemde u kwaad willen.

De heer Verkerk: Ik was bezig met een betoog, ...

De voorzitter: De heer Verkerk.

De heer Verkerk: Eerst even over het verkeerde gebruik. Het verkeerde gebruik is gewoon toeristen die daar illegaal lopen te kamperen dat is voor ons een beetje het voorbeeld dat u aangaf, dat willen we allemaal niet. Daar zult u het toch mee eens zijn? Die moeten gewoon naar de camping gaan of naar een lokale plaats ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Dolmans, heel kort.

De heer Dolmans: Met dank aan de collega van de VVD die mij daarnet op wees dat in artikel 2:47 c het overnachten in een tent of een soortgelijk iets al is verboden in de APV dan is deze nieuwe bepaling overbodig.

De voorzitter: De heer Verkerk.

De heer Verkerk: Dat is een tent. Dat is een vast nachtverblijf. Een mobiel nachtverblijf ...

De heer Dolmans: Daar staat ook auto, tent of soortgelijke. Dus ik zou toch nog even kijken.

De heer Verkerk: Met een personenauto of de fiets daar een potje drinken en rotzooi maken, dat willen we gewoon niet hebben. Ja, mevrouw Alberts, als het gewoon echt kwetsbare mensen zijn die gedrogeerd zijn of dronken zijn dan moet er wel worden ingegrepen via de medisch-sociale kanalen. Dus ook dat kunnen we in de instructies zetten. Ik ben het met u eens als mensen gewoon echt niet bij machten zijn hun eigen lot te bepalen door het gebruik van alcohol of drugs of dat ze geestelijk verward zijn dan volstaat een enkele handhaver niet, maar dan zul je hulp moeten bieden. Dat kan natuurlijk in de werkinstructie worden opgenomen. Ik begrijp u heel goed. Het vissen langs de kant in het donker ...

Mevrouw Alberts: Voorzitter, een interruptie.

De voorzitter: Mevrouw Alberts, kort.

Mevrouw Alberts: Een dak- en thuisloze hoeft niet per se, ik heb toevallig net een boek gelezen 'Het Zoutpad', aanbeveling om dat ook eens te doen. Iedereen kan op een gegeven moment dak- of thuisloos raken, dat is mogelijk. Dat hoeft niet per se te zijn dat diegene dan ook verslaafd of dergelijke dingen heeft. Dus ik wil u vragen: is dit wat dit artikel beoogt om alleen op grond van dak- en thuisloosheid slapen in die gelegenheid bij gebrek aan geschikte ruimte om te slapen, is dat wat u hier beoogt? En wat is dan de oplossing die u biedt voor deze mensen?

De voorzitter: Dat is duidelijk. Burgemeester Verkerk.

De heer Verkerk: Zolang ik burgemeester ben, slaapt er niemand onder de brug, ben ik nou duidelijk. Ik accepteer het niet dat mensen gewoon door geestelijke nood of alcohol of drugs of wat anders geval toch in kwetsbare omstandigheden dan maar onder de struiken gaan liggen. Dat willen we niet. Wil ik ook niet. Dus dat zal in de instructie van de handhavers worden opgenomen, dan moet ik even verder kijken met de wethouders of daar gewoon een traject kan worden ontworpen om de mensen onder te brengen. Dat hebben alle steden, dat is helemaal niks nieuws. Dat kunnen we gewoon in Rijswijk ook zo doen. En voor de vissers van mijnheer Dolmans, dat mag wel, maar ze moeten er geen blikjes achterlaten en zo. Ik denk dat ik mijn lijn gezegd heb. De oplossing zit gewoon in de werkinstructie van de handhavers. U heeft allemaal terechte punten genoemd.

De heer Kooy: Mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: De heer Kooy, een korte interruptie.

De heer Kooy: Ik begrijp de uitleg, alleen alles naar de werkinstructie te schuiven dan hoeven we de APV ook niet aan te passen, want dan heeft de heer Dolmans gelijk. Wat heeft uw voorkeur een kloppende APV of de bestaande APV de werkinstructies op aanpassen?

De voorzitter: Burgemeester Verkerk.

De heer Verkerk: Nee, deze APV klopt. Ook met deze aanvulling en die is nodig, omdat er gewoon overtredingen zijn die zeer kwalijk zijn. Die wil je aanpakken. Om een beetje binnen de politiek-maatschappelijk beoogde orde te blijven, is het nodig dat handhavers daar wat richtlijnen in krijgen, gewoon in hele open zinnen, zoals ik die aangeef, maar je hebt de bepaling wel nodig om de kwalijke dingen aan te pakken. Ik ga door met mijnheer Dolmans, die had het over justice. Jazeker, dat is heel terecht dat u dat zegt. Wij proberen gewoon in de formulering van het beleid en in de uitvoering ook de zeer waardevolle doelstelling van justice na te streven. Ik volg u daarin en ik zal u op de hoogte brengen of dat allemaal goed gaat. Over de scooter heb ik net al gezegd dat is handhaven. Dan ga ik door naar het CDA, wou praten over de politiecapaciteit. Heeft u even? Het is niet best met de politiecapaciteit. De organisatie is zwaar overbelast, moet op veel terreinen nieuwe zaken beginnen, noem maar eens even cyber crime en zo zijn er nog een aantal dingen. We zijn op alle fronten bezig om de ondermijning in Nederland aan te pakken. Dat is zeer ingewikkeld, vaak ook financieel-technisch dat je gewoon specialisten moeten hebben. Dus in dat opzicht staat de politieorganisatie zwaar onder druk. Het zijn ook roerige tijden in Nederland. U maakt het mee dat er in Den Haag elke dag demonstraties zijn, dat zien we ook in de rest van Nederland toenemen. Dat kost ook allemaal capaciteit. Ook over vuurwerk en vuurtjes stoken als uitingen niet van maatschappelijke waardering, want dat geloof ik niet zo. Het is niet voor de gezelligheid, maar het roept wel gevaar en risico's op. Dat neemt ook in toenemende mate doet dat een beslag op de politiecapaciteit. Dus die moeten zwaar prioriteren. Dat geldt ook voor ons district Delft-Westland. Dus in dat opzicht ligt er een zware taak voor de burgemeesters om ook de coronamaatregelen uit te voeren. Komt de politie ook nog bij te pas. Dus het is bepaald zorgelijk hoe dat erbij is gesteld. Dus ik roep ook iedereen op onze zich netjes te gedragen, dat helpt. Dieren voeren in de openbare ruimte is inderdaad ook een punt. Daar wordt aan gewerkt. Ik weet van mijn ambtenaren dat ze daarmee bezig zijn. Volgens mij komt er binnenkort een bericht naar uw raad over dit punt. Dan de gesprekken met het OM om mee te liften. Ik dacht dat het pleit beslecht was met het feit dat het € 160 is en een afschrikkende werking heeft, daarmee was er een stand off tussen Amsterdam en Den Haag, begrijp ik. Maar u vraagt kunnen wij meeliften met Den Haag? Daar heb ik het antwoord niet, maar dat wil ik u wel later geven.

De voorzitter: Een korte interruptie, de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Maar het gaat om, het is een misverstand, want die 160 gaat om een spoeddwangsom. Dus het is een bestuursrechtelijk traject. Het is meer een kostenverhaalkwestie. Maar cautieplicht ligt meer in het licht van een strafrechtelijk traject. Dus dat is het verschil. Het Openbaar Ministerie is gemachtigd of bevoegd om die vrijstelling te geven als er een goede steekhoudende onderbouwing is.

De heer Verkerk: Oké. Ik geef toe you outclass me on legal affairs. Ik zal het laten uitzoeken. Voorzitter, volgens mij heb ik alles beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Weterings heeft nog een interruptie, tweede termijn.

De heer Weterings: Er is niet alles beantwoord, dank u.

De voorzitter: Wellicht dat de heer Verkerk daar schriftelijk op kan terugkomen. Gezien het tijdstip

De heer Weterings: Dat is prima.

De heer Verkerk: Misschien kan ik de heer Weterings een beetje helpen in de toelichting van deze APV wordt per artikel iets gezegd over de wet, de toepassing en de jurisprudentie. Ik zie hier heel snel ook EVRM passeren. Dus misschien kunt u het antwoord daar vinden.

De voorzitter: Wij zijn inmiddels aan het einde nu van de tweede termijn. Ik heb de fractie van D66 horen zeggen dat ze overweegt met amendementen te willen komen. Dus dat betekent automatisch dat dit stuk een bespreekstuk gaat worden voor de raad.

Mevrouw Alberts: Voorzitter, moet de wethouder, ter interruptie.

De voorzitter: Akkoord, u heeft gelijk. Wethouder Van de Laar heeft nog recht op een tweede termijn.

De heer Van de Laar: . Over de andere onderwerpen kunnen we inderdaad buiten de orde van deze vergadering doorpraten. We hebben gewoon een staand compensatiebeleid, natuurlijk. We zijn aan het kijken hoe we de gekapte bomen kunnen compenseren. Moeten dat ook de weer iepen worden? Dat voelt wat paradoxaal omdat ze net gekapt zijn vanwege de iepziekte. Maar er zijn ook iepen die mogelijk resistent zijn. De communicatie moet beter. Ik wil wel het beeld nog wel, mocht dat zijn opgerezen dat kappen is voorkomen door de bewoners vanwege die ziekte, is een second opinion uitgevoerd en die bomen moesten gekapt worden en ik wil ook niet als er nou het beeld is ontstaan dat er altijd onzorgvuldig gekapt wordt dat bestrijd ik ten eerste voor de reguliere procedure en de vergunning dat loopt nu hartstikke goed met linten, met communicatie en uiteindelijk kap en compensatie. Ook als er veiligheidssituaties zijn natuurlijk wordt daar ook snel en gaat die procedure zorgvuldig. Dus beter communiceren bij iepziekte. Iepziekten, het is nu breder getrokken in de APV, besmettelijke ziekten, want er zijn meer besmettelijke ziekten dan de iepziekte. Als er volgend jaar een andere besmettelijke ziekte komt, zitten we weer in deze discussie in de APV. Dus die ruimte wil ik wel nemen.

Mevrouw Alberts: Voorzitter, nog ter interruptie dan.

De voorzitter: Kort, mevrouw Alberts.

Mevrouw Alberts: Ik kan u vertellen dat er niet zomaar veel besmettelijke ziektes bijkomen dan zijn die al wel bekend hooguit dat u nog de roetschorsziekte als uitzondering, maar dat is het dan ook. Er zijn heel veel gemeentes die alleen de iepziekte als uitzondering hebben. Het lijkt me heel verstandig om alleen die ziekte als uitzondering te hebben, net als dat andere gemeentes dat hebben. Dus graag daar nog iets over.

De voorzitter: Kort daar nog een reactie van de wethouder.

De heer Van de Laar: Ik zeg u toe dat we gaan uitzoeken of er inderdaad niet sprake is van nog andere ziektes. We hebben ook nog de essentaksterfte gehad, maar dan gaan we nu discussiëren over hoe besmettelijk die is, ja of nee. Ik wil dat gewoon even bekijken. Als het alleen de iepziekte betreft dan kunnen we dat mogelijk wel aanpassen.

De voorzitter: Wat het laatst betreft, dat zou dan via een amendement moeten. Dus het stuk wordt sowieso een **bespreekstuk** voor de eerstkomende raadsvergadering, waarbij de fracties uiteraard vrij staan om de APV te amenderen op onderdelen. Ik wil de beraadslaging hiermee afsluiten.

Mevrouw Alberts: Voorzitter, het is wel degelijk mogelijk als de wethouder nu toezegt om het voorstel aan te passen dat het met een gewijzigde tekst richting de raad gaat. Het is wel degelijk mogelijk, dus het hoeft niet per se via een amendement.

De voorzitter: Wij zien de raadsdiscussie wel tegemoet of het wel of niet aangepast is, maar u bent altijd vrij, omdat D66 ook voornemens is met amendementen te komen. Het wordt dus een bespreekstuk sowieso.

12. RA 20 061 Aankondiging verzoek om informatie inzake gevolgen COVID-19

De voorzitter: Ik ben inmiddels bij agendapunt 12, raadsadres met betrekking tot aankondiging verzoek informatie met betrekking tot het Sir Winston Leisure Center, op verzoek van Beter Voor Rijswijk geagendeerd. **De heer Braam van Beter voor Rijswijk**.

De heer Braam: Ik heb natuurlijk kennisgenomen van die brief en we zien natuurlijk ook in die tweede golf van wat er gebeurt breed in de horeca, maar dus ook consequenties voor een behoorlijk werkgever als de firma Ballemaker, laat ik het maar zo noemen, in het centrum wat ze daar hebben. Daar hebben ze natuurlijk zowel de Halve Maan die nu platligt, boven nog eens een keer het uitgaanscentrum wat platligt, beperkingen in de ruimte beneden. Er is een aantal maanden geleden een voorstel aangenomen om deze ondernemer in ieder geval de ruimte te geven voor de komende 10 jaar wat lang lijkt, de ruimte te gunnen om dus te ondernemen. Ik zou toch in ieder geval richting het college willen vragen om te bekijken van wat kunnen we doen rondom deze ondernemer en ook andere horecaondernemers behalve alleen maar roepen dat we vooral bij de lokale ondernemer ons moeten melden. Op dit moment helemaal gesloten dus daar valt weinig te melden als het gaat om het halen van eten of dergelijke. Om wellicht te kijken ook nog naar een oplossing die inmiddels toch in Groot-Nederland gebruikt wordt, zelfs in een nieuwe gemeente van burgemeester Bezuijen, is inmiddels gewoon sprake van 15 jaar wat gegund wordt aan de firma Ballemaker daar. Dus wellicht zou dat een overweging zijn om dat in Rijswijk ook te doen. Dus die boodschap zou ik graag mee willen geven en kijken of die optie kan worden getrokken.

De voorzitter: Zijn er nog andere fracties die willen reageren? **Mevrouw Woudstra, D66**.

Mevrouw Woudstra: D66 Rijswijk wil inderdaad aangeven dat het een waardering verdient hoe ondernemers omgaan met deze crisis en we zijn heel blij dat het college ook meedenkt met ondernemers. De horeca is extra zwaar getroffen. We hadden eerder gevraagd aan het college om flexibel te zijn, zoals bij vergunningsvoorwaarden en gebruik en inrichting en overige voorwaarden en mee te denken met bedrijven. We weten ook dat het economisch voordeel van de één het nadeel van de ander kan zijn in den brede. Ook de maatschappelijke gevolgen horen meegenomen te worden. Dus we krijgen ook graag een antwoord op de vraag of het ook in dit geval breed meegenomen kan worden.

De voorzitter: **De heer Van Enk CDA**.

De heer Van Enk: Ja, voorzitter, de heer Braam kan natuurlijk altijd een vraag stellen aan het college, maar omdat dit nu een agendapunt is geworden, voel ik me geroepen hier ook een mening over uit te spreken. Ik zou aan het college omgekeerd willen meegeven dat ik het heel merkwaardig zal vinden als we een raadsbesluit wat we nog maar een paar maanden geleden genomen hebben nu gaan heroverwegen vanwege een aantal weken of maanden sluiting bij één horecabedrijf. Ik ben het met de vorige spreker eens dat natuurlijk alle horecabedrijven ook in Rijswijk getroffen zijn door de coronacrisis, maar dat heeft geen relatie

met de brief die nu geagendeerd is, dat vind ik wat ver gaan, zeker om daar één ondernemer nu apart, daar maatregelen voor te gaan nemen. Dat vind ik, gelijke monniken, gelijke kappen.

De voorzitter: Dank u wel. **De heer Wit, GroenLinks.**

De heer Wit: Ik wil me daar dan toch bij aansluiten bij de heer Van Enk, want ik vond het, toen ik de stukken las, buitengewoon vreemd dat we hier beraadslaging moeten hebben over één ondernemer. Iedereen staat het natuurlijk vrij om een raadsadres te sturen. Dat is prima. Maar om nou de voorwaarden die in eerdere raadsbesluiten zijn genomen hier weer ter sprake te brengen voor één ondernemer specifiek, dat lijkt mijns inziens gewoon tot precedentwerking. Dat moeten we niet willen. Hier zouden wij op dit moment, op deze wijze zouden wij daar niet over moeten spreken. Als het als totaal vanuit alle ondernemers komt en er inderdaad een voorstel komt om te kijken naar wat al door het college ook is toegezegd of waar al over gesproken is, om maatregelen te verlichten of om mogelijkheden te bieden om een extra terras te plaatsen, noem maar op. Prima, maar het lijkt me niet dat we dat op deze wijze moeten doen.

De voorzitter: **De heer Sleddering, VVD.**

De heer Sleddering: Het jammerlijke van deze brief is inderdaad dat het over één specifieke onderneming gaat. Wij moeten alle horecaondernemers helpen in deze moeilijke tijden. Dat komt vooral vanuit het landelijk beleid en de gemeente ondersteunt waar zij kan. Dat doet Rijswijk heel goed. De waardering voor het optreden van de gemeente Rijswijk is ook breed, is mijn ervaring. Ik heb daarnaar gevraagd. Dus ik vind dat we deze zaken uit elkaar moeten trekken. De positie van de vergunning, daar hebben we uitgebreid over gesproken en iedereen heeft daar zo zijn oordelen over. Daar is in de meerderheid een besluit over genomen. Ik vind het niet helemaal prettig dat die besluitvorming nu door het opeens een coronaluchtje te geven dat die discussie weer opnieuw gevoerd moet worden. Dat moeten we gewoon bestuurlijk niet willen. Wat wel is dat wij horecaondernemers moeten helpen. Dus als hij daadwerkelijk een probleem heeft gelet op de coronaproblematiek en de gemeente kan daar iets aan doen, buiten het feit dat er landelijke regelingen zijn die weer verlengd worden, dan moet de gemeenten doen wat ze kunnen doen en dat doen ze, is onze ervaring.

De voorzitter: Ik ga naar **burgemeester Verkerk** in eerste aanleg, denk ik, voor een reactie.

De heer Verkerk: Dit is een lastig dossier. Ik heb ook de stukken gezien dat u met z'n allen ook wel erover geworsteld hebben, over hoe je nou invulling geeft aan deze kansspelvergunning. Waarbij de wetgever heel expliciet heeft gezegd: zo'n vergunning, het organiseren van kansspelen is een economisch goed, waarbij de overheid als marktmeester optreedt. De bedoeling was ook om het vrije spel der economische krachten hier dan de gelegenheid te geven om op de beste manier naar de vergunning te dingen. Dat is echt heel uitdrukkelijk de achtergrond van deze wetgeving en van deze toepassing en de bepaling. Daarmee moet je dus zoveel mogelijk een gelijk speelveld betrachten om de economische essentie dan ook zijn werking te laten doen. Ik zeg dat nog maar even heel nadrukkelijk. Dat is het belang van het level playing field. Ik zeg dat ook naar mijnheer Weterings toe dat is ook een belangrijk Europees goed. Daar komt het ook vandaan. Dus er zitten gewoon hele duidelijke marktkanten aan. Dat heeft de wetgever ook bedacht iedereen die nu een zittende vergunning heeft, moet wel de gelegenheid worden geboden om zich daarop in te stellen. Dus er komt een overgangperiode waarbij de vergunning dan wordt gegeven. En die overgangperiode is bedoeld om zich klaar te maken voor de vrije mededinging. Ik ben het eens nagegaan voor heel veel gemeentes is dat dan een termijn van 2 jaar geweest of 5. Hier zijn het 10. Daarmee heeft de huidige vergunninghouder toch wel heel veel comfort gekregen van deze gemeente. Daar mag hij heel blij mee zijn. Ik weet ook niet hoe

indringend de mededinging hier plaatsvindt en de bescherming moet worden betracht bij deze ondernemer, die met veel waardering trouwens allerlei dingen doet in de leisure-sfeer en de horecasfeer in dat opzicht wel een hele belangrijke bijdrage levert aan het ondernemersklimaat in het Plaspoelpolder. Daar zijn we het gauw over eens denk ik. Aan de andere kant staat het belang wat de wetgever heeft gezegd. Daarmee is 10 jaar, heel veel comfort en ook een langere termijn om beschermd dit werk en dit ondernemende werk te kunnen doen. Ik heb zelf veel vertrouwen in de ondernemerskracht van deze ondernemer. Dat laat hij ook zien. Als je dat bij elkaar optelt dan geloof ik wel in die ondernemerskracht dat die de periode van gesloten zijn, ik heb het even nagevraagd van 13 maart tot 1 juli, dat was de eerste golf en de tweede golf was 3 november tot 18 november, dus dat zijn krap vijf maanden op een looptijd van 10 jaar waarvan er nog acht jaar te gaan is, met zijn ondernemerskracht toch wel heel goed in staat moet worden geacht om dit in te lopen. Dus ik zou heel voorzichtig zijn om gelet ook op het belang van de wet en ook de bedoeling van de wet, daar heel voorzichtig mee om te gaan en even te kijken hoe de zaken lopen. Ik weet zeker dat hij met zijn ondernemersvaardigheid er wel in kan slagen om binnen acht jaar deze in mindere mate van toepassing zijn voor deze vergunning te kunnen in lopen. Dus ik zou op dit moment geen stappen willen zetten, omdat ik geloof in zijn ondernemerskracht. Aan de andere kant ook de bedoeling van de wetgever moet uitvoeren om toch binnen een redelijke termijn die mededinging open te stellen. Dus ik doe dat uit respect voor wat de wetgever wil, maar ook ik geloof in ondernemerskracht van deze ondernemer. Dus de conclusie is om dit even niet te doen.

De voorzitter: **De heer Braam, BVR**

De heer Braam: Allereerst bedankt voor uw antwoord. Op zich best wel begrip voor, alleen is er vanuit de raad dat is op zich begrijp ik best als het gaat om de 10 jaar dat daar nadrukkelijk de focus op is. Daar begon ik ook nadrukkelijk in de eerste termijn mee. Er zijn natuurlijk ook nog een aantal andere punten genoemd. Ik noem het ook niet voor niks dat feit de coronamaatregelen hebben in ieder geval voor deze ondernemingen, Halve Maan is een andere ondernemer als het gaat om de rest van het Leisure Center. Maar goed, los daarvan er wordt nog een aantal andere vragen gesteld, onder andere om dus vanwege die anderhalve meter maatregel een deel van het centrum te gaan gebruiken voor de leisure-functie, voor de gokfunctie om het maar even ronduit zo te benoemen. Daar is feitelijk in ieder geval nu nog niks meegedaan. Deze ondernemer heeft geen kans gehad om bijvoorbeeld zijn terrassen uit te breiden. Daar waar andere ondernemers dat wel hebben gehad of eigenlijk vrijwel iedere horecaonderneming. Dat zijn wel punten die ook benoemd zijn. Het belangrijkste is, vind ik feitelijk, ik begrijp in iedere geval de stelling, zo zit ik vanuit mijn bedrijfsmatige leven ook in elkaar, want daar waar slagen zijn, komen ook weer tijden dat je in ieder geval zelf slagen kan maken. Dus het is, vind ik belangrijk, om te kijken naar deze ondernemer en wat kunnen we doen. Kunnen we de ondernemer in ieder geval tegemoetkomen? Daar waar we met het grootste gemak bijvoorbeeld een groter terras hebben kunnen geven en in de Herenstraat een aantal wijzigingen hebben gedaan. Zo ook bij het muziekcafé. Zo kunnen we nog wel een aantal plekjes noemen. Zou het toch wel mooi zijn als deze ondernemer de hulp krijgt om toch een paar voordelen te kunnen krijgen in deze coronatijd. Dan gaat het niet direct om nu, maar binnen redelijke termijn, laten we daar maar even ophouden. Als die anderhalve meter maatregel nog even overeind blijft en dat zal toch minimaal tot de zomer volgend jaar het geval zijn, vermoed ik.

De voorzitter: **Mevrouw Woudstra, D66**, tweede termijn.

Mevrouw Woudstra: Dank aan de burgemeester voor de heldere verwoording van hoe het zit ook juridisch en met de wet. Ook dank voor de brede aandacht van de hele afweging. Ik heb er alle vertrouwen in ook gezien

wat mijn collega's hebben gezegd en ik zelf ervaar dat dit college meedenkt met ondernemers op alle verschillende punten die vanavond aan de orde zijn geweest.

De voorzitter: De reactie in tweede termijn van de burgemeester. **De heer Verkerk.**

De heer Verkerk: Ik begrijp wel wat mijnheer Braam zegt. De pijn zit natuurlijk vooral in de horeca gerelateerde omzet en dat zit ook breder in de breedte van de bedrijfsvoering. Het is natuurlijk een restaurant, leisure, je kan daar drinken, maar dat zal echt niet alleen afhangen van de kansspelvergunning. We moeten echt gewoon met wethouder Van de Laar in bredere zin kijken naar de economische schade die horeca en leisurebedrijven. Ik denk dat je het in die richting zou moeten zoeken. Ik zeg nogmaals ik heb gewoon veel vertrouwen in de ondernemerskwaliteiten van de eigenaar/beheerder. De gemeente doet niet niks, hè. We zijn, Van de Laar kan dat zo vertellen, bezig om de Plaspoelpolder naar economisch niveau, level 3.0 te brengen. We zijn echt met alle krachten in Rijswijk en in de regio bezig om de Plaspoelpolder een vernieuwing en transformatie te laten ondergaan naar nieuwe vormen van economie. Ook nieuwe vormen van het combineren van economie met een aantal dingen om daar gewoon een top economische zone van te maken in de gouden as tussen Leiden en Dordrecht, daar liggen wij gewoon aan. De provincie en de MRDH en ik weet zeker het rijk zien dit gewoon als de sterke economische as in Zuid-Holland. Wij pakken ons deel in de Plaspoelpolder en als ik zo de berichten zie dan lopen wij van al die bedrijven- en kantorenlocaties voorop in de race. Ik zie wat wethouder Van de Laar daar aan het doen is. Hij is een frontman in de MRDH om die ontwikkeling aan te geven. Waarom kan die dat? Omdat hij ook de mogelijkheden heeft om dit te doen. Er is ook de wil tot vernieuwen, investeren en aanpassen en volgens mij is Sir Winston daar gewoon een onderdeel van. Dus wij maken ook economie die voor dat bedrijf positief werkt, andersom de aantrekkingskracht om daar te gaan investeren en nieuwe bedrijvigheid wordt ook mede-ondersteund door de functies die daarbij Sir Winston plaatsvinden.

De voorzitter: Mijnheer Verkerk, ik wil u vragen om tot een afronding komen. Want we gaan nu een hele mooie reclamefilm voor de Plaspoelpolder afdraaien, maar we hebben nog een stukje agenda te doen. Dus heel goed, maar daar komen we zeker nog op een ander moment over te spreken. Ik denk dat we voldoende dit agendapunt behandeld hebben en voldoende stof tot nadenken hebben gekregen.

13. Raadsvoorstel Voetgangerstunnel Herenstraat/Geestbrugweg/Oranjelaan

De voorzitter: Ik wil met uw welnemen overgaan naar agendapunt 13, het raadsvoorstel Voetgangerstunnel Oud-Rijswijk. Dan zal ik de fracties voor nalopen. De fractie van **Beter Voor Rijswijk, de heer Braam.**

De heer Braam: Het is een probleem dat zich al behoorlijk wat jaren afspeelt. We hebben in een wat verder verleden zelf een onderzoek gedaan in Oud-Rijswijk om te kijken wat is het draagvlak voor behoud dan wel het verwijderen van die tunnel. We hebben destijds de ervaring dat daar eigenlijk niet een krachtig breed draagvlak hadden om dus die tunnel ook weg te krijgen, maar ook de andere kant op geen kracht of breed draagvlak om die tunnel feitelijk dus te behouden. De waarheid lag een beetje in het midden. Dat is altijd moeilijk. Het waren dus vooral de scholen in ieder geval en de ouders van scholen die vooroplepen voor het behoud, maar op het moment als je met de inwoners en mensen die winkelen daar in contact treedt dan werd er gewoon simpel gezegd: haal maar weg. Ik durf er niet eens doorheen te lopen. Het stinkt er, het is vies, graffiti, noem maar op. Het was helemaal niks. Overigens ook met de fiets en dergelijke, dat is allemaal natuurlijk prima. Je kan van die mooie schuin oploep of afloep gebruik maken, maar het is niet vriendelijk. Je komt er niet graag en elk jaar een verfje tegen de wand is hartstikke leuk, maar u weet net zo goed als ik dat één of twee weken later de graffiti gewoon weer tegen de wanden aan zit en dan is het gevoel van

onveiligheid alweer aanwezig. Binnen onze fractie hebben we op een gegeven moment toch maar eens even gekeken of we de klokken gelijk kunnen zetten en onze fractie is in ieder geval van mening dat noem het maar even toch het behoud voor de langere termijn, maar dan in de sfeer van stel dat later je toch nog eens een keer daar wat mee zou willen doen, dat blijft dus overeind, dat kan dus nog steeds. Die tunnel is niet helemaal weg, maar we zien dus zeker mogelijkheden en kansen voor het upgraden van het oude Rijswijk. Dat is voor ons een bijzonder belangrijk punt en zeker ook het belangrijkste punt als het gaat om het toch helpen van het oude winkelcentrum om dat niet alleen op peil te houden, maar wellicht nog extra kansen te geven. We hebben heel vaak, en we zien op Facebook ook nog eens verschijnen ideeën van de heer Paping voorbij horen komen. We hebben er een aantal van geadopteerd in ons verkiezingsprogramma, zoals u weet. Er zitten er een aantal punten in waren we natuurlijk straks wel wat mee kunnen. Op het moment als straks die entree aan de kant van de Haagweg verbeterd wordt, de zichtlijn daarop sterk verbeterd wordt dan liggen daar natuurlijk kansen. De motie die pas aangenomen is voor het eenrichtingsverkeer door het gebied heen dat biedt ook kansen als het gaat voor rondom het verblijf in het gebied wat sterker verbeterd zal worden. Dus al met al ik zal er niet al te veel extra woorden aan, ik zou haast zeggen vuil maken, maar aanbesteden, laat ik het maar heel netjes uitdrukken, Beter Voor Rijswijk kiest nadrukkelijk, ondanks de fifty-fifty-situatie voor de lijn die het college heeft ingestoken om dus nu ervoor te kiezen om dus die tunnel dicht te doen. Toch de zekerheid hebbend dat de oversteek die er nu is, behoorlijk verbeterd is ten opzichte van vroeger. Er is duidelijk voldoende tijd om over te steken aan allebei de kanten van de Haagweg. Dus de aanleiding die er destijds was voor het behoud die is er nu veel minder. Dus akkoord met het voorstel, voorzitter.

De voorzitter: Dan ga ik over naar de fractie van **GroenLinks, de heer Wit**.

De heer Wit: In het raadsvoorstel wordt gesuggereerd dat de tunnel of er wordt niet gesuggereerd, er wordt gesteld dat de tunnel als sociaal onveilig wordt ervaren, sprake is van achterstallig onderhoud. Dat klopt, maar het is wel de gemeente die door jaar lang afzien van onderhoud de tunnel heeft laten vervallen. Ik vind het dan nog makkelijk om te zeggen: hij is verloederd. Sorry, de mensen maken er geen gebruik van want het is een onprettige omgeving. Ja, misschien had dan het onderhoud wat beter moeten zijn. Er staat een raadsadres op de agenda, 20 068, waarin dit ook door een inwoner wordt aangegeven. Ondanks dat die tunnel niet als sociaal veilig wordt ervaren, is er nog 40 procent van de mensen, die in ieder geval gereageerd hebben op enquête of die hem ingevuld hebben, gebruiken hem en dat is gezien de staat van onderhoud best een aardig percentage. Kun je nagaan hoe hoog het percentage zou kunnen zijn als je die tunnel fatsoenlijk onderhoud en een opknapbeurt geeft. In dit raadsvoorstel zijn de geraamde kosten voor het afsluiten van de tunnel in combinatie met de bovengrondse herinrichting alleen afgezet tegen de kosten voor duurzaam herstel en renovatie, maar zoals de spreker ook al aangaf, hij heeft een aantal gras voor mijn voeten weggemaaid: wat is de tussenoplossing? Kunnen we het ook op een andere wijze doen? Belangrijkste is nog wel de verkeersveiligheid. De Fietzersbond heeft niet voor niks ook gezegd dat haar standpunt gewijzigd is. Er is weinig voordeel te behalen voor fietsers in die omgeving als die tunnel verwijderd wordt. Sterker nog het weegt volgens hen niet op tegen het weghalen van de tunnel. Vooruitlopen op de gevolgen voor verkeersdruk door de Rotterdamsebaan dat vind ik wel erg optimistisch gedacht, dat moeten we eerst nog maar zien. Dat zal echt niet in de 30, 40, 50 procent lopen. Die weg blijft gewoon ontzettend druk. Dat is de Haagweg en dat is een rechtstreekse verbinding naar het centrum van Den Haag. Die gaat echt niet enorm veel rustiger worden. Geen situatie is zo veilig als een aparte doorgang. Laten we daar wel duidelijk over zijn. De Haagweg is een drukke doorgaande weg en die zal dat blijven. Die tunnel maakt het mogelijk voor kinderen om zelfstandig naar school te gaan. Op het moment dat kinderen naar school gaan en zeker in deze periode is het gewoon een gevaarlijke oversteekplek. Het is gewoon ontzettend druk. Je hebt daar verschillende verkeersstromen en het feit is ook dat toch gedrag van automobilisten zeker ook op de Haagweg niet bepaald

om over naar huis te schrijven is. Dus die tunnel biedt gewoon een mogelijkheid voor in ieder geval kinderen, maar dan moet de gemeente wel haar verantwoordelijkheid nemen en onderhoud fatsoenlijk gaan uitvoeren. Misschien kan de wethouder zo nog even ingaan op de vragen die gesteld zijn door de inspreker, want die is redelijk in lijn, zoals men wel zou verwachten.

De voorzitter: Ga ik over naar **D66, mevrouw Woudstra**.

Mevrouw Woudstra: Te beginnen met een feit waar wij eigenlijk van droomden. We hebben het eerder gehad over de tunnel bij de Haagweg. We zijn in ieder geval heel erg blij dat het hele gedeelte aandacht krijgt en opnieuw gekeken wordt hoe we een betere herinrichting daar kunnen doen. We hadden heel graag gezien dat er ondergronds een mooie automatische fietsenstalling komt. Die staat in Japan en inmiddels is er een automatische fietsstalling voor auto's bij de Paleistuin in Den Haag. Trekt veel bekijks. Zoiets moois kun je niet alleen met auto's doen maar ook met fietsen. Ik hoor wat mensen fluisteren, dat betekent dat je je fiets neerzet en hij automatisch naar beneden gaat en je dus niet mee hoeft. Zo kunnen wij die ondergrondse ruimte hadden wij kunnen benutten, zonder dat we hem afsluiten of weghalen. Want onbenutte ruimte of het weghalen van ruimte zouden wij zonde vinden. We kennen ook de financiële situatie, zeker nu, logisch dat het nu niet kan. Die hoop en droom blijven wij wel koesteren. En we hopen dat die lange termijn optie inzicht blijft. Graag een reactie van de wethouder daarop. De inspreker zojuist heeft al gerefereerd aan de tunnel en wat praktische punten. Wij dachten dat er wellicht met zand gewerkt ging worden, maar het lijkt erop dat die openblijft, behalve het weghalen van de zijgangen. Vindt u dat zelf duurzaam om dat op die manier te doen? Zijn er ook andere opties? Zouden we ook voor een betere opvang van regenwater en grondwater kunnen zorgen? Wordt er nog gekeken naar de problemen die daarmee kunnen ontstaan? U geeft in het voorstel aan dat de verkeersregelininstallaties worden aangepast. Dat was uitgesteld naar november. Laatst zijn er werkzaamheden geweest aan het kruispunt. Ik heb nog geen verandering kunnen constateren zelf. Wellicht is dat wel de bedoeling geweest. Ik hoor graag wat de planning daarvan is en of inderdaad fietsers en voetgangers er dan op vooruitgang. De verkeersveiligheid is al aangehaald, die is niet fantastisch daar. Mensen lopen ook weg bij het stoplicht, omdat je 2 minuten moet wachten en je tram dan toch echt vertrokken is, als je een half kruispunt over moet. Dus daar hebben wij wel zorgen over. Wij hopen dat de wethouder daarop in kan gaan. Zeker ook de tijd en veiligheid ervan. U geeft ook aan dat er een verwachting is over de Rotterdamsebaan. Maar hebben we ook een plan als die verwachting niet uitkomt? Wat doen we dan? Wat doen we als dat in de toekomst verandert of ervan uit bijvoorbeeld de Binckhorst meer verkeer op ons afkomt? En dan hebben wij met name zorgen over de voetgangers en de fietsers weer. U geeft in het stuk in het kort aan dat u nog kijkt naar de motie die overgenomen is over het eenrichtingsverkeer en de inrichting daar. Wat bedoelt u concreet met dat u ernaar kijkt? Dat vonden wij een enigszins vage omschrijving van het overnemen van de motie. Dan een verzoek, wat wij zien verspreid over heel Rijswijk liggen een aantal parkeerterreinen. We gaan nu deze ondergrondse ruimte niet benutten om er een parkeerterrein voor fietsers dan wel auto's van te maken, maar de verkeerssituatie vraagt daar echt nog aandacht ook voor het parkeren. Daar hebben wij zeker ook oog voor. Wij willen u vragen om te kijken of u een onderzoek toe zou kunnen zeggen, zodat we kunnen kijken naar waar verdiepte parkeerruimte of overdekte parkeerruimte in het hele gebied van Oud-Rijswijk te realiseren zou zijn, zodat wij een aantrekkelijk, toegankelijk en leefbaar gebied krijgen waar het historisch karakter verstevigd wordt en we ook aandacht hebben voor de mensen die daar met de auto naartoe komen. Ten slotte er werd even naar het kunstwerk gerefereerd op het eind. Wij zijn uitermate voorstander voor het behouden van kunst en het aanbieden van kunst, maar draagvlak, relevantie en inpasbaarheid zijn daar ook aandachtspunten. Dat geeft uzelf aan dat daar wat vraagtekens bij zijn. Wij willen u verzoeken om toe te zeggen om naar alternatieven te kijken, zodat we ook op de kosten letten en op de inpasbaarheid, maar ook of er draagvlak is voor die kunst.

De voorzitter: . Dan ga ik over naar de **VVD, de heer Oelen**.

De heer Oelen: Het is gewoon opmerkelijk, hebben we eens een keer een tunnel onder één van de inprickers van Den Haag en moet hij gelijk weer dicht. Dat is dan wel weer jammer. Hoe dan ook, het feit dat die tunnel er ligt dat heeft een verleden gehad, namelijk dat er een verkeersveilige manier van oversteken moet plaatsvinden. De heer Braam die zegt: het is verbeterd om daar te kunnen oversteken over die Haagweg. Dat klopt. Alleen volgens VVD Rijswijk is dat echt nog niet goed genoeg. De wijze waarop die verkeersinstallatie daar is ingeregeld maakt dat het echt wel een soort van race tegen de klok is om snel te kunnen oversteken. En ben je aan de andere kant dan heb je het risico dat je door een fietser ondersteboven wordt gefietst, omdat de installaties die daar staan niet dusdanig zijn gepositioneerd dat al het verkeer wat je kan kruisen, wordt tegengehouden. Voor wat betreft VVD Rijswijk zou het dus echt een voorwaarde moeten zijn dat daar nog wel aanpassingen gaan gebeuren voordat er na wordt gedacht over het dichtmaken van die tunnel. Een ander aspect waar we de heer Bartels, de inspreker, dankbaar voor mogen zijn, is het aspect van welk probleem lossen we hier nou mee op. De suggestie wordt gewekt dat er met name een kostenprobleem is en hij geeft aan dat dat kostenprobleem helemaal niet wordt opgelost, omdat de gemeente alsnog allerlei activiteiten zal moeten ondernemen om ervoor te zorgen dat die tunnel goed in stand blijft. Dus graag de reactie van de wethouder op de opmerkingen van de inspreker hierover of dat inderdaad zo is. Daar ook aan graag de conclusie verbinden of er inderdaad wel een probleem wordt opgelost of dat het probleem anders misschien opgelost zou moeten zijn door gewoon een investering te doen door dat onderhoud wel te laten plaatsvinden waardoor die tunnel wel mooi en goed toegankelijk is en niet als sociaal onveilig wordt gehouden. De derde vraag, die ik heb, dat gaat over, communicatie en de enquête die is uitgevoerd. De opmerkingen die er zijn gemaakt in allerlei klankbordgroepen en ook door mensen die bevraagd zijn. Het is gewoon een opmerking omdat ik het niet weet. Is de gemeente ook de wijk ingegaan, Cromvliet en Leeuwendaal in, om daar met bewoners te spreken? Of zijn deze enquêteresultaten alleen maar de resultaten die opgehaald zijn bij de enquêtes die op de markt op zaterdag zijn uitgevoerd, waar ongeveer iedereen heeft kunnen meepraten, half Laakkwartier wat ook op zaterdag over de markt komt en wat waarschijnlijk niet eens weet dat er een tunnel onder de Haagweg loopt? Graag daar nog de reactie op.

De voorzitter: Ga ik over naar het **CDA, de heer Van Enk**.

De heer Van Enk: Voorzitter, wat opvalt bij dit voorstel is de resultaten van participatie, het inspraakproces en vooral de mooie schijfjes met verdelingen en dan met name de vraag: hoe denkt u over tunnel? Moet hij weg moet hij blijven? Dan zie je dus dat nadat miljoenen Rijswijkers om hun mening is gevraagd, het precies op fiftyfifty uitkomt. Precies op fiftyfifty. Dan zou ik wel weten wat president Trump hierover zou zeggen: dat klopt natuurlijk van geen kanten. Daar is gewoon mee gerommeld. Het is in ieder geval wel duidelijk dat met fiftyfifty ook hier in de raad, dat we hier nooit met een behoorlijke meerderheid, laat staan 20 zetels, hier een ordentelijk besluit over kunnen nemen. Maar alle gekheid op een stukje, voorzitter, het weerspiegelt wel een beetje de gevoelens ook van leden van mijn fractie. Wij zullen dus de doorslag moeten geven aan de kosten en de berekeningen die het college hier heeft gemaakt. Daarom zijn wij ook erg geïnteresseerd op de vragen van de heer Bartels die hij gesteld heeft. Het is goed om die prognoses en de kosten op lange termijn om daar een heel juiste vergelijking in te maken. Wat we verder van belang vinden, ook vanuit CDA, als we die tunnel weghalen en vooral dus de toegangspunten die ruimte opleveren wat komt daar dan voor in de plaats. Om misverstanden te vermijden, je kunt er natuurlijk bij de ingang Herenstraat aan de kant van Haagweg weer wat extra autoparkeerplaatsen situeren, maar dat lijkt mij de toegankelijkheid van het winkelgebied niet ten goede komen. Dat kun je zelfs al afvragen over de paar parkeerplaatsen die daar in het midden van de weg zijn gesitueerd. Ook het alleen maar uitbreiden van terrassen daar, lijkt mij geen goede zet om de toegankelijkheid

naar het winkelgebied te verbeteren. Wat wel belangrijk is en daar kom ik nog eens een keer terug op de fietstocht of de schouw die de wethouder samen met een aantal raadsleden heeft gemaakt door Rijswijk om te kijken naar knelpunten voor fietsstallingen. Die knelpunten zitten rond de Herenstraat enorm. Met name op zaterdag dan is het echt een enorme rommel. Die schouw is één jaar geleden gehouden en de rol is er nog steeds. Zij het dat het iets minder is geworden door corona helaas, maar daar moeten nog een paar beloften worden ingelost. Ook aan de toegangskant Herenstraat waar we nu over praten. Ik denk dus dat de oplossing uit Japan voor een fietsenberging in de tunnel dat zal zoiets van een tiny-bicycle-oplossing zijn, maar daar heb ik zelf bijvoorbeeld helemaal niets aan. Dat dat niet door kan gaan, omdat we de tunnel afsluiten, maar misschien dat de wethouder al een doorkijkje kan geven wat zijn plannen wat dit betreft zijn op het terrein van de mobiliteit. Wat betreft de drukte op de Haagweg en de vraag mederaadsleden over de prognoses daarvan, daar schrik ik wel een beetje van, want ik heb als burger de afgelopen 10 jaar die drukte op de Haagweg enorm zien toenemen en de files en ik kan eigenlijk alleen maar zeggen: hoe zijn we er in hemelsnaam toegekomen om daar die rijwegen te gaan verengen en versmallen? Dat heeft tot nu toe alleen maar ellende opgeleverd en waar we op wachten dat is toch echt de opening van die tunnel, Rotterdamsebaan. Als dat geen verlichting gaat geven en niet substantieel dan kunnen we daar niks meer aan doen en dan is mijn enige conclusie dan hebben we echt daar als Rijswijk een enorme blunder begaan.

De voorzitter: Ik ga over naar de fractie van de **PvdA, de heer Kooy.**

De heer Kooy: Kort, het is een onveilig kruispunt. Ik zou bijna uit de verkeersplannen willen halen, maar die werd voor een ander punt gebruikt, een subjectief gevoel van onveiligheid. Het is daar werkelijk onveilig. Of die tunnel blijft of weggaat, betekent heel veel voor de veiligheid van bijvoorbeeld fietsers. Ik fiets er zelf regelmatig en ik kan vertellen, je moet wat kunstgrepen doen, wil je daar veilig de overkant halen. Ik ken inderdaad een aantal schoolgaande kinderen die alleen maar het kruispunt over mag als ze gebruikmaken van het tunneltje. Het betekent voor veel mensen toch veiligheid. Dus laten we nou eens gewoon zeggen: laten we het gewoon gaan herbeschouwen. Die tunnel kan alleen weg, als die hele situatie wordt aangepakt, niet alleen voor de voetgangers, maar ook voor de fietsers. Hij mag van ons ook blijven en als we last hebben van graffiti, draai het eens om, maak er gewoon een graffiti-plek van. Dan heb je dat beheerst. Dus denk eens creatief na: waarom niet kijken naar mogelijkheden en het meteen hebben over het moet weg, kosten, baten? De heer Bartels heeft, denk ik, goed genoeg geschetst, het geeft alle twee kosten, maar laten we eerst eens kijken wat we willen: een veilige plek om over te steken. Voor een paar nietjes hoeven we deze acties niet eruit te halen voor fietsnietjes. Wat ons betreft mag je best een goede fietsplek daar neerzetten, desnoods alleen voor het zaterdagmarktgebeuren. Haal een paar parkeerplekken daarvoor weg desnoods op die tijdstippen, maar wees eens creatief met oplossingen en zoals de heer Van Enk net ook aangaf, als het één en ander samenhangt met de Rotterdamsebaan waarom dan nu op dit moment het besluit nemen. Doe kortstondig preventief onderhoud wat ons betreft en ga over een jaar kijken als de Rotterdamsebaan open is wat we daarvoor verkeersaanpassende maatregelen moeten nemen om die veiligheid weer terug te brengen. Graag uw reactie daarop, mijnheer de wethouder.

De voorzitter: Ga ik over naar **Wij. Rijswijk, de heer Hoek.**

De heer Hoek: Wij. Rijswijk is in eerste instantie blij dat de meningen van omwonenden zijn opgehaald. Met het wegvallen van de tunnel valt inderdaad een oversteekmogelijkheid weg. Ook met de input die is opgehaald, geeft dat toch wel aan dat er gezocht moet worden naar mogelijkheden om het kruispunt te verbeteren. Dat hoor ik ook vanuit de andere fracties. Ik lees verder in het stuk dat dit onder andere via een Rijswijks participatiebeleid zal geschieden. Kan de wethouder kijken hoe de inwoners dan daadwerkelijk

kunnen participeren in het maken van de indeling van het kruispunt, de bovengrondse indeling? Dat wil zeggen dat ze dan kunnen mee tekenen en meebeslissen en dat ze betrokken blijven gedurende dat hele traject. Gelet ook op de inbreng van de heer Bartels: is het mogelijk om eerst te onderzoeken en te ontwerpen hoe het kruispunt verbeterd kan worden alvorens de tunnel definitief te sluiten? Zo kan iedereen daar de volledige alternatieven meewegen in plaats van dit toch tussenbesluit. Uiteindelijk zal de tunnel toch echt verwijderd moeten worden. Ja, want met de huidige optie wordt eigenlijk alleen een oversteekmogelijkheid weggehaald en is er geen verbeteringen in zicht.

De voorzitter: Ga ik over naar **Gemeentebelangen, de heer Van der Velde.**

De heer Van der Velde: Als je vandaag de tunnel in loopt, kom je in een hele enge wereld terecht. Dat is een hele tijd zo en daaruit zou kunnen blijken al dat de functionaliteit en het gebruik van die tunnel al een stuk minder is. Dus wat ons betreft is die functionaliteit niet meer optimaal aanwezig en zou niet meer aanwezig moeten zijn. Echter aansluitend onder het voorbehoud dat dan ook de wereld bovengronds nog eens kritisch bekeken wordt in relatie tot de veiligheid van de voetganger en de fietser.

De voorzitter: **Rijswijks Belang, mevrouw Niesen.**

Mevrouw Niesen: . In het raadsvoorstel met betrekking tot de tunnel kunnen we lezen dat er geschreven wordt door het college dat eind 2020 de Rotterdamsebaan open zal gaan. Is het bij u bekend dat dit inmiddels is verschoven naar eind januari 2021? Verder komen we tegen dat er beheer- en onderhoudskosten zijn van ongeveer € 20.000 tot € 25.000 per jaar. Dat betreft de jaarlijkse onderhoudskosten, schadeherstel en kosten voor het onder water zetten van de tunnel met de jaarwisseling. Kan er gespecificeerd worden waar het bedrag dan precies in op uit ... Zo nou ben ik het woord even kwijt. Een specificatie van die onderhoudskosten, schadeherstel en van die kosten van het water voor in de tunnel voor de jaarwisseling? Dan hebben we nog een vraag over het kunstobject, Wegvliegend tunneldak. Het kunstobject is gemaakt in opdracht van gemeente Rijswijk. Tijdens de enquête blijkt dat er weinig draagvlak is voor het terugplaatsen. Rijswijks Belang vraagt zich af: wie heeft dat, weinig draagvlak, dan aangegeven tijdens de enquête? Het kunstwerk valt onder categorie A dus dat moet behouden blijven. Gaat er dan naar degenen die hebben aangegeven dat er weinig draagvlak is voor het kunstwerk gecommuniceerd worden dat het kunstwerk behouden moet blijven en dus eigenlijk in de openbare ruimte weer teruggeplaatst moet worden? Dan is de voorkeur dat dat teruggeplaatst gaat worden op dezelfde locatie. Ook graag een reactie hierop of dat ook daadwerkelijk dan gaat gebeuren. En dan stelt Rijswijks Belang de volgende vraag nog: of er al contact is geweest met de kunstenaar hierover?

De voorzitter: Dan zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn. Een reactie vanuit het college, **wethouder Lugthart.**

De heer Lugthart: Ik denk dat ik gewoon de fracties afa, waarbij ik denk mijnheer Braam ook de meest doeltreffende opmerkingen heeft gemaakt: 50 procent voor, 50 procent tegen. Volgens mij is in het verleden vaker onderzoek gedaan of dat we dit kunnen doen. Mensen wisselen ook van standpunt. Het verbaasde mij net ook te horen dat de Fietzersbond inmiddels van mening is dat dit geen goede oplossing is, omdat ik in het verleden begrepen heb dat dat wel een goede oplossing zou zijn. Ik heb in het verleden ook op locatie gewerkt. Dat is inmiddels enige tijd. Dus ik ken de tunnel van dichtbij. Ik ga mee met de mijnheer Braam. Het college heeft een weloverwogen besluit genomen, want ik kan me vinden in veel wat hier door de fracties wordt aangegeven. Dat is dat de tunnel natuurlijk de meest veilige oversteek is voor deze weg. Dat is gewoon een feit. Het college heeft bekeken wat kunnen we daar nu mee op het moment dat we deze tunnel eruit halen en dat is gewoon heel veel. Dat is getoetst, zeg ik richting mijnheer Oelen, bij de bewoners die op de

markt waren. Er is zover mij bekend niet de wijken ingegaan. Dus het is echt op de markt geweest dat we het getoetst hebben en tevens hebben we dat getoetst bij de ondernemers. Wat ondernemers zeggen is: het geeft echt heel veel kansen om het aangezicht van het oude centrum aan te pakken. Dat is dan ook de reden dat wij hebben gezegd: wij doen dat. Doen we dat dan permanent? Het antwoord is nee. Wij kiezen ervoor om de tunnel op dit moment tijdelijk in ieder geval af te sluiten. Er wordt gevraagd naar de kosten. Ik kan een specificatie kan ik opvragen, want we hebben het getoetst bij het Ingenieursbureau en zij zeiden dat de kosten daarvan vrijwel verwaarloosbaar zijn. De optie die door D66 wordt aangegeven om daar een ondergrondse stalling in op te nemen, die hebben wij onderzocht. Nu is het zo dat de automatische stallingen zijn vrij hoog en dat past daar niet. Als we het hebben over een stalling met medewerkers dan is het vrijwel onmogelijk vanwege de arbeidsvoorwaarden. Dus dat gaat niet. Tegelijkertijd, het wordt niet onmogelijk gemaakt. We zetten de tunnel af. Mocht in de toekomst dit een optie zijn met eventueel lagere stallingen dan zou dat zeer zeker moeten kunnen. Dan vraagt u naar de planning voor wat betreft de verkeersregelininstallaties. Het is correct dat de bedoeling was dat in november, dus nu, de VRI's zouden zijn geplaatst. Het is natuurlijk een flauw argument, maar vanwege corona duurt het iets langer. Begin januari zullen zij er wel staan. Dan de Rotterdamsebaan ook door velen aangegeven. Mijnheer Van Enk, mocht blijken dat het inderdaad dadelijk niet klopt wat de voorspelling was dan is dat inderdaad wel, ik zal u woorden niet herhalen, dan is dat een vervelende constatering. Tot op heden is nog steeds de verwachting dat bij de opening van de Rotterdamsebaan het verkeer zal afnemen. Laten we daar nog eventjes op wachten, want mevrouw Niesen heeft gelijk, de tunnel is iets vertraagd. Januari zullen we zien wat het gaat doen. Dan moeten we vervolgens ook kijken wat het voor impact gaat hebben en wat we eventueel doen in de toekomst met het tunneltje. Ja, voor wat betreft de herinrichting, zeg ik tegen D66, u vraagt mij heel concreet te zijn, wat het inhoudt. Wat we doen, ik heb de toezegging in het Forum of in de raadsvergadering gedaan om te kijken naar eenrichtingsverkeer. Wat dat concreet inhoudt, is dat we nu hebben uitgezet wat zijn de consequenties voor wat betreft die eenrichting. Welke verkeerskundige consequenties brengt dat met zich mee? U kent mijn antwoord op het moment dat dat geen verkeerskundige consequenties heeft die in de weg zitten, dan denk ik dat het heel goed is om er een eenrichtingsweg van te maken, omdat daar dan veel mogelijkheden ontstaan. Tevens als de hellingbanen, waar al aan gerefereerd wordt, ook worden verwijderd. Dan de stallingen, de vraag of ik meerdere stallingslocatie kan onderzoeken. Daar zijn we op dit moment al mee bezig, waarvan aan de ene kant, dat is bij het Mallegat, waar nu dan het energiehuisje staat, en tevens kijken we ook naar de andere kant. Kunnen we bijvoorbeeld iets met een stalling waar nu de hellingbaan ligt bij de sigarenhandel aan de overkant? Dan de VVD over de verkeersveiligheid. Volgens mij heb ik het daarover gehad. Het kostenaspect, daarvan heb ik toegezegd, ik wil wel even kijken wat dat dan precies is. Verwaarloosbaar is altijd een bedrag waarvan ik denk daar kun je niet zoveel mee. Dus ik ga kijken of ik daar een onderbouwing uw kant op kan sturen. Dan heeft u ook voor de raadsvergadering van 15 december daar een antwoord op. Het CDA, de fietsschouw en de knelpunten, ik denk dat we inderdaad met elkaar moeten kijken wat we doen. Wat ik ook al richting mevrouw Woudstra aangaf, we moeten zeer snel overgaan tot het plaatsen van extra fietsparkeerplaatsen, wellicht dat dat ten koste gaat van parkeerplaatsen dat zou een optie kunnen zijn. Tegelijkertijd ligt daar wel natuurlijk de redenering aan ten grondslag wanneer daar bijvoorbeeld vier of vijf parkeerplaatsen worden verwijderd, ontstaat er ruimte voor circa 100 tot 200 fietsparkeerplaatsen.

De heer Van Enk: Voorzitter, interruptie.

De voorzitter: **De heer Van Enk CDA.**

De heer Van Enk: Want de wethouder zei net heel optimistisch: daar hebben we al naar gekeken, naar die fietsparkeerruimten. Ik gaf al aan die fietsschouw is inmiddels meer dan een jaar geleden. Dus het wordt wat

ons betreft wel hoog tijd om daar een keer een knoop in door te hakken. Het hoeft wat mij betreft niet één grote parkeerplaats voor fietsers te zijn aan één van de einden van de Herenstraat, want dan gaan mensen hem niet gebruiken, dat voorspel ik. Maar op zijn minst op de drie grote toegangspunten, waaronder dus deze waar we het nu over hebben vanavond.

De voorzitter: **Wethouder Lugthart.**

De heer Lugthart: Voorzitter, helemaal terecht, mee eens. Ik verwacht gewoon tweede kwartaal van 2021 dat we waarschijnlijk zelfs een stalling hebben gerealiseerd. In het verleden zijn er wel een aantal opties waaronder in een winkelpand afgevallen, want dat had nog een zeer goede optie geweest in het oude centrum. De Partij van de Arbeid, de onveiligheid op het kruispunt daar hebben we het net over gehad. U geeft aan de entree aanpakken dat is echt een mogelijkheid voor Oud-Rijswijk. Ik zal hem om willen draaien. Ik denk op het moment dat we de tunnel inderdaad sluiten en dat we een toegang realiseren die echt bij Oud-Rijswijk past, dat we dan echt een mogelijkheid creëren. De combinatie met de Rotterdamsebaan daar is het over gegaan. Richting de fractie van Wij. met betrekking tot de participatie van inwoners, er zijn apps waarbij inwoners mee kunnen tekenen. We zullen zeer zeker positief bekijken of dat het hier een optie is. Het lijkt me een goed idee om te kijken of dat inwoners en bewoners van de wijken kunnen mee tekenen. Het schijnen erg leuk initiatieven voor te zijn. Gemeentebelangen refereert aan de veiligheid bovengronds. We zullen inderdaad kijken wat gebeurt er dadelijk op het moment dat de Rotterdamsebaan open is gegaan. Mevrouw Niesen, ik heb al aangegeven, ik ben op de hoogte dat de Rotterdamsebaan vertraagd is. Het kunstobject, wij hebben goede contacten met de kunstcommissie en we zullen het advies van de kunstcommissie volgen wanneer zij adviseren terug te plaatsen dan wel elders in Rijswijk te plaatsen, maar één van de twee opties gaat het zijn. Voorzitter, dan was mevrouw Niesen als laatste punt had zij nog een vraag over de communicatie naar de inwoners. Uiteraard zullen wij communicatie naar inwoners inzetten op het moment dat daarover meer bekend is. Tot zover.

De voorzitter: Dan ga ik over naar de tweede termijn. **GroenLinks, de heer Wit.**

De heer Wit: De Fietsersbond dat verbaast mij, dat staat in de bijlage die uzelf heeft bijgeleverd. Dat is dan toch wel vreemd dat u dat niet in de gaten heeft dat die al van oordeel gewijzigd zijn. Ja, ik blijf erbij dat de verkeersveiligheid op deze situatie zoals we die nu hebben eigenlijk voor een hoop mensen alleen maar goed oversteekbaar is als we die tunnel handhaven. Op korte termijn zie ik daar niet zo snel dat de hele Haagweg opnieuw aangepakt gaat worden. Dat hebben wij namelijk net gedaan. Dus die tunnel is, voor een groot deel van de mensen gewoon de beste oplossing. Ik vind nog steeds wel heel belangrijk om echt goed boven tafel te krijgen wat de daadwerkelijke kosten zijn, daar ga ik wel mee in een aantal raadsleden die daarom gevraagd hebben. Wat zijn de onderhoudskosten? Wat kost het per jaar? We hebben het over het onder water zetten van de tunnel tijdens oud en nieuw. Dat lijkt mij een beetje een negentiende-eeuwse oplossing. Volgens mij moeten wij dat toch beter kunnen doen. Daarnaast heb ik ook begrepen dat dat best wel lang helemaal niet gebeurd is. Dus kosten opvoeren die je jaarlijks maakt, terwijl je dat eigenlijk niet doet, dat is misschien ook niet zo zinnig. Die uitweiding daarin zie ik heel graag voor de raadsvergadering tegemoet. Ja, blijft nog steeds inderdaad die HTM-paal die op de andere kant staat, als die niet gewijzigd kan worden, als HTM daar niet in mee gaat dat die weg kan of op een andere plek komt te staan dan is het voordeel in die hoek bij de Oranjelaan eigenlijk ook al minimaal. Ik denk dat het goed is om echt goed te overwegen of dit de juiste wijze is waarop dit college met verkeersveiligheid om wil gaan. Ik denk dat we niet alleen naar kosten moet kijken, maar ook naar het maatschappelijk belang en die tunnel, ik geef toe die ziet er niet uit, maar dat zag hij in de jaren '80 ook al niet. Daar moeten we gewoon eens een keertje een permanente oplossing voor vinden.

De voorzitter: De fractie van **D66, mevrouw Woudstra**.

Mevrouw Woudstra: Ik had nog gevraagd naar een plan B als die Rotterdamsebaan niet brengt wat die zou moeten doen, denk ik toch dat we in dit plan een plan B zouden moeten meenemen. Dus die toezegging krijg ik graag. Daarnaast had ik gevraagd of u onderzoek zou willen doen naar het hele gebied. Wij doen deze aanpassing, tenminste zoals u hem voorstelt, om het gebied een betere uitstraling te geven. Naar ons idee kun je dat alleen doen, als je meer mee gaat nemen dan dit gebied. Dus er zijn door andere partijen die punten ook aangehaald over het maatschappelijk belang, het economisch belang ook van het fiets parkeren, van het auto parkeren. Dus het onderzoek naar een andere manier van auto parkeren in het gebied zoude wij graag een toezegging op krijgen. Voor kunst heeft u de antwoorden gegeven en wij sluit ons graag aan bij de gemaakte opmerkingen.

De voorzitter: Dan ga ik over naar de **VVD, de heer Oelen**.

De heer Oelen: Dank, wethouder, voor de beantwoording en dank ook voor de toezegging om nog met een financiële onderbouwing te komen dat gaat mijn fractie in staat stellen om voor de raadsbehandeling tot een afgewogen oordeel te komen. Verder geen aanvullende vragen.

De voorzitter: De fractie **CDA, de heer Van Enk**

De heer Van Enk: Ja, voorzitter, daar sluit ik mij ook graag bij aan. Ik denk dat de term Ingenieursbureau is gevallen, maar het is goed om ook even de redenering van de heer Bartels die hij naar voren heeft gebracht, ik ken de heer Bartels als een serieus man, om die daar ook even in mee te nemen. Dat we niet op termijn ineens weer discussie gaan krijgen over de cijfers, want die gaan hier toch voor onze fractie onder meer wel de doorslag in geven. Nee, dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. De **PvdA, de heer Kooy**.

De heer Kooy: Ik heb een heleboel antwoorden gehoord. Helaas niet op onze vragen, die hoorden bij een andere fractie, maar desalniettemin heb ik een heleboel goede dingen gehoord. Een aantal dingen herhalen: maak van de nood een deugd. Denk creatief na bijvoorbeeld over graffiti, als je daar last van hebt, maak er een graffitiplaats van, bijvoorbeeld als dat een argument is. Maar we hebben ook gevraagd over de tijdigheid van dit voorstel en met betrekking tot de Rotterdamsebaan: maak het in orde als het kan en ga kijken wat de uitwerking is over een jaar als de Rotterdamsebaan echt een tijdje fungeert. Wat houdt ons tegen om het op die manier aan te pakken? Dat we dan een overwogen besluit kunnen nemen over dat kruispunt. Dus daar had ik nog graag even toelichting op. Ik hoor nog wel een heleboel uit zoekvragen die langskomen over een paal van de HTM die in de weg zit en Ingenieursbureau moet ernaar kijken. Ik vraag me af of dat we dit voorstel dan komende raadsvergadering moeten behandelen, wat daar de urgentie van is of dat hier niet gewoon meer tijd moeten nemen als u niet positief bent over het idee laten we definitief over een jaar besluiten, als we nog meer informatie hebben.

De voorzitter: Dan ga ik over naar **Wij. Rijswijk, de heer Hoek**.

De heer Hoek: Bedankt voor de beantwoording en ook de plannen voor de participatie. Daarnaast ziet Wij. Rijswijk ook verder de cijfers graag tegemoet.

De voorzitter: Gemeentebelangen Rijswijk? Geen vragen. **Rijswijks Belang, mevrouw Niesen**.

Mevrouw Niesen: . Ik sluit me even aan bij mijnheer Wit over het beheer- en de onderhoudskosten. Rijswijs Belang ziet ook graag de specificatie daarvan en met name het onder water zetten van de tunnel met de jaarwisseling. Ik ben heel erg benieuwd wat dat water wel niet kost. Verder had ik de vraag gesteld of er contact is met de kunstenaar, mijnheer Rob Schmidt. Is daar al contact mee opgenomen of nog niet?

De voorzitter: Dan geef ik nu in tweede termijn de reactie aan **wethouder Lugthart**.

De heer Lugthart: Voorzitter, op die laatste vraag moet ik wel het antwoord schuldig blijven. Ik zou niet weten of de kunstenaar al in kennis is gesteld, maar dat zullen wij zeer zeker doen en dat krijgt u voor 15 december te horen. VVD, CDA, Rijswijs Belang en D66 geven aan de financiële onderbouwing te willen ontvangen. Dus die komt zo snel als mogelijk. Voor wat betreft GroenLinks en de HTM-paal die kan gewoon verplaatst worden. Er is ook budget voor geraamd en zover mij bekend zijn er nu gewoon goede gesprekken, gaat dat gebeuren. Mevrouw Woudstra, u vraagt nog naar het plan B. Ik denk dat we gewoon vanaf januari als de Rotterdamsebaan open is, moeten gaan kijken wat plan B zou zijn. Daar moeten we naar kijken. Dat ligt nu nog niet hapklaar op dit moment. U zegt economisch en maatschappelijk bekijken wat fiets parkeren kan doen. Zeer zeker voor. Ik denk ook dat je er niet aan ontkomt om dadelijk parkeerplaatsen op te offeren om daar fiets parkeren te realiseren. Precies wat mijnheer Van Enk zegt, wellicht dat we dat zelfs aan twee kanten van het oude centrum zouden moeten doen. Ik denk dat daar helemaal niets mis mee is. Voorzitter, volgens mij is dat de tweede termijn.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van **mevrouw Woudstra D66**.

Mevrouw Woudstra: Op dat punt, ik had het ook over auto parkeren en een onderzoek doen als we parkeerplaatsen gaan schrappen, gezien de chaos die het is, wat de parkeerroute en de parkeersituatie dan wel zou kunnen worden. Dat stond deels verwoord in de motie die u heeft overgenomen, maar niet in het geheel. Dus ik zou daar graag een onderzoek naar willen.

De voorzitter: Wethouder Lugthart.

De heer Lugthart: Dat is geen probleem. Dat zullen we sowieso moeten betrekken dadelijk bij een herinrichting en de Rotterdamsebaan.

De voorzitter: De heer Kooy PvdA.

De heer Kooy: Wethouder Lugthart, mijn vraag over creatief omgaan met de tekortkomingen die we nu hebben, bijvoorbeeld graffiti of waarom juist dit voorstel nu moet. Rotterdamsebaan gaat binnenkort open, laten we dan kijken. Daar heeft u nog niet adequaat antwoord op gegeven.

De voorzitter: Wethouder Lugthart.

De heer Lugthart: Voorzitter, dat is eigenlijk vrij duidelijk. Het laten bestaan van de tunnel zoals dat die er nu bij ligt dat is volgens mij gewoon echt onacceptabel, moeten wij niet willen. Het is echt verschrikkelijk vies. Het is slecht verlicht. Ik vind het onveilig en het aanpassen en dan doe je het niet eens duurzaam, toekomstbestendig kost circa € 80.000. Daarom is het besluit genomen om daar nu voor te kiezen en die onderbouwing krijgt u nog wat dat dan precies kost om hem te sluiten. Mocht u dan een andere afweging willen maken als u ziet wat dat kost, is dat prima. Maar dat is wel de keuze, nu gewoon een keer een beslissing nemen en niet maar blijven doorschuiven zoals we dat eigenlijk al een hele tijd doen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we nu aan het einde gekomen van de tweede termijn. Ik heb twee toezeggingen genoteerd. Het college komt nog met een nadere financiële onderbouwing met betrekking tot de tijdelijke afsluiting en de in kennis stelling van de kunstenaar en het parkeeronderzoek. Ik neem aan dat we dit stuk als bespreekstuk moeten gaan agenderen voor de raadsvergadering. Ik zie verschillende fracties knikken. Dus dat gaan we dan ook doen. De heer Kooy, nog heel kort dan.

De heer Kooy: Voorzitter, heel kort. Ja, het is inderdaad een bespreekstuk. Ik wil er wel bij zeggen dat de komende raadsvergadering wel erg vol zit en ik toch wel echt wil vragen: is dat nu voor de komende raadsvergadering nodig of hebben we daar ruimte in?

De voorzitter: Dat laat ik graag over aan de voorzitter van de raad. Dan ben ik nu aangeland op tien voor half twaalf, we hebben nog twee agendapunten staan. Het voorstel is om deze agendapunten te bespreken aanstaande dinsdag na de ingelaste raadsvergadering met betrekking tot het aanbieden van het functieprofiel van de burgemeester en dat nu niet vanavond te gaan doen.

Mevrouw Woudstra: Voorzitter, ter interruptie.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Wij hebben een afspraak gemaakt over actuele vragen en het is mooi dat nu het vragenuurtje met onze instemming ook naar achteren is geschoven, maar we gaan hem niet helemaal schrappen, zeker niet de actuele vragen. Met schriftelijke vragen, dat heb ik vaker gedaan, is me niet bevallen. Dus nee.

De voorzitter: Het voorstel is nogmaals om dat **dinsdag 8 december a.s.** te doen, een ingelaste Forum Stad na de ingelaste raadsvergadering om dan agendapunt 14 en 15 te doen. Het Forum is akkoord.

Sluiting

De voorzitter: hiermee sluit ik de vergadering.